

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«Організація та методика аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства»

Студентки 2 курсу, 3мз групи
спеціальності 071 «Облік і
оподаткування»
спеціалізації «Фінансовий
контроль та аудит»

(підпис студентки)

Федорушко Наталії
Сергіївни

Науковий керівник
к. е. н., доцент

(підпис керівника)

Гоцуляк Володимир
Дмитрович

Гарант освітньої програми
д. е. н., професор

(підпис керівника)

Назарова Каріна
Олександрівна

Київ 2021

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра фінансового аналізу та аудиту
Освітній ступінь магістр
Спеціальність «Облік і оподаткування»
Спеціалізація «Фінансовий контроль та аудит»

Затверджую

Зав. кафедри, д-р. е. н., проф. К.О. Назарова
«___» _____ 20__ р.

**Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу здобувачки вищої освіти**

Федорушко Наталії Сергіївни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: Організація та методика аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства (на фактографічних матеріалах ДП «Борзнянське лісове господарство»).

Затверджено наказом ректора від «28» грудня 2020 р. №3916.

2. Строк здачі студентом закінченої роботи 01 листопада 2021 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи:

Мета дослідження: удосконалення організаційного та методичного забезпечення аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства.

Об'єкт дослідження: процес аудиту ефективності діяльності ДП "Борзнянське лісове господарство".

Предмет дослідження: теоретичні, методологічні та практичні підходи до аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства.

4. Перелік графічного матеріалу (з точним визначенням обов'язкових креслень): діаграми та графіки динаміки основних показників діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство» з 2016 по 2020 роки; організаційно-інформаційна модель аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства; графік документообігу документів, в яких формується інформація, що використовується в процесі аудиту; інфографіка, в якій наведена динаміка основних показників діяльності та фінансової звітності ДП «Борзнянське лісове господарство».

5. Консультанти по роботі (проекту), із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Гоцуляк В.Д.		
2	Гоцуляк В.Д.		
3	Гоцуляк В.Д.		

6. Зміст випускного кваліфікаційного проекту (роботи) - перелік питань по розділах, що належить розробити:

Вступ

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.

- 1.1. Аудит (внутрішній та зовнішній) в умовах відкритої економіки.
- 1.2. Місце аудиту в системі ефективного управління підприємства лісового господарства.
- 1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань аудиту ефективності підприємства лісового господарства.

Висновки до розділу 1.

Розділ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.

- 2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ДП "Борзнянське лісове господарство".
- 2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства.
- 2.3. Організаційно - інформаційна модель аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства.

Висновки до розділу 2.

Розділ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.

- 3.1. Стан та напрями удосконалення організації аудиту ефективності діяльності ДП "Борзнянське лісове господарство".
- 3.2. Стан та напрями удосконалення методики аудиту ефективності діяльності ДП "Борзнянське лісове господарство".
- 3.3. Узагальнення та реалізація результатів аудиту ефективності діяльності ДП "Борзнянське лісове господарство".

Висновки до розділу 3.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

ДОДАТКИ.

7. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1.	Розробка плану ВКР	06.01.21 р.	
2.	Збір, обробка та систематизація спеціальної літератури	02.03.21 р.	
3.	Подання наукової статті на кафедру	22.05.21 р.	
4.	Написання 1 розділу ВКР	21.06.21 р.	
5.	Написання 2 розділу ВКР	06.09.21 р.	
6.	Написання 3 розділу дипломної магістерської роботи	04.10.21 р.	
7.	Написання вступу та висновків по ВКР	11.10.21 р.	
8.	Доопрацювання ВКР згідно до зауважень наукового керівника	27.10.21 р.	
9.	Представлення роботи на кафедру	01.11.21 р.	
10.	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздального матеріалів	11.11.21 р.	
11.	Попередній захист ВКР	19.11.21 р.	

8. Дата видачі завдання

30 грудня 2020 р.

9. Керівник випускної кваліфікаційної роботи

В.Д. Гоцуляк

10. Гарант освітньої програми

К.О. Назарова

11. Завдання прийняла до виконання здобувачка вищої освіти

Н.С. Федорушко

12. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Здобувачка вищої освіти Федорушко Наталія Сергіївна виконала випускні кваліфікаційну роботу на актуальну тему обумовлену інтеграцією України у світове співтовариство та переходом, у зв'язку з цим, на міжнародні стандарти фінансової звітності. Дане дослідження здійснювалося на матеріалах ДП «Борзнянське лісове господарство».

Як за змістом, так і за формою представлена робота відповідає вимогам Вищої школи і Методичним вказівкам до виконання випускних кваліфікаційних робіт. Здобувачка вищої освіти зуміла показати на достатньому рівні як

теоретичні знання, так і практичні навички з обліку, фінансового аналізу, незалежного аудиту та внутрішнього контролю, отримані впродовж терміну навчання. В роботі здобувачка вищої освіти дослідила стан і розвиток наукових досліджень та нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

Студентка проаналізувала діяльність ДП «Борзнянське лісове господарство» за п'ять років (з 2016 р. по 2020 р.), опрацювала значну кількість нормативно-правових джерел та спеціальної літератури.

Позитивним моментом є те, що здобувачка вищої освіти змогла застосувати набуті теоретичні знання з обліку, фінансового аналізу, внутрішнього та зовнішнього контролю до об'єкта дослідження. В роботі спостерігається наявність власної обгрунтованої думки щодо особливостей та проблематики ефективності діяльності підприємства.

Представлена робота містить достатню кількість таблиць, графічного матеріалу, додатків тощо. В роботі наявні окремі неточності, які в цілому не знижують якісного рівня роботи.

Керівник _____

13. Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу

Випускну кваліфікаційну роботу переглянуто.

Здобувачка вищої освіти Федорушко Наталія Сергіївна може бути допущена до захисту цієї роботи в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ к.е.н., доц., Гоцуляк В.Д.

Завідувач кафедри _____ д.е.н., проф., Назарова К.О.

“ _____ ” _____ 2021 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	11
1.1. Аудит (внутрішній та зовнішній) в умовах відкритої економіки...	11
1.2. Місце аудиту в системі ефективного управління підприємства лісового господарства.....	14
1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань аудиту ефективності підприємства лісового господарства.....	17
Висновки до розділу 1.....	20
Розділ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	21
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».....	21
2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку, як інформаційної бази аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства...	28
2.3. Організаційно-інформаційна модель аудиту ефективності діяльності лісового господарства.....	34
Висновки до розділу 2.....	40
Розділ 3. СТАН ТА НАПРЯМИ УДАСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	41
3.1. Стан та напрями удосконалення організації аудиту ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».....	41
3.2. Стан та напрями удосконалення методики аудиту ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».....	47

3.3. Узагальнення та реалізація результатів аудиту ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».....	51
Висновки до розділу 3.....	53
Висновки та пропозиції.....	54
Список використаних джерел.....	57
Додатки	

Вступ

Актуальність теми. В сучасних ринкових умовах, які постійно змінюються, поняття «ефективність діяльності підприємства», займає одну з найважливіших ланок, яка має великий вплив на функціонування та розвиток будь-якого підприємства. Так, через виникнення різного роду проблем, таких як висока конкуренція, різні кризові явища, політичні та економічні проблеми країни, підвищення ефективності функціонування компанії є першочерговим джерелом їх вирішення.

Напрямами підвищення ефективності діяльності підприємства, перш за все виступають інструменти для раціонального використання ресурсів та потенціалу компанії. Саме тому, підприємствами формуються нові цілі, засади та принципи діяльності та проводиться розширення ринкових можливостей та задоволення потреб споживачів.

Питання аналізу забезпечення і підвищення ефективності функціонування підприємств та удосконалення організаційно-економічного механізму досліджували вітчизняні та закордонні вчені. Дане питання досліджували такі науковці, як: О.А. Гавриш, В.Г. Герасимчук, В.В. Ковальов, Г.О. Швиданенко, Л.С. Захаркіна, О.О. Воронін, Н.В. Савенко, О.М. Савицька, С.Н. Немирович, О. Г. Гупало, С. В. Войтко, А. В. Дейнеко, Р. Беннет, М. Майєр, В. Петі та інші. Їх праці висвітлили питання, пов'язані з ефективністю, методами оцінки та покращення стану підприємств, запропоновано методи обрахунку економічної ефективності та наведено відповідні приклади.

Однак, за нинішніх складних економічних та політичних умов, які складаються на території України, для функціонування підприємств, постає проблема розробки такого організаційно-економічного механізму, який би дозволив здійснювати більш ефективну діяльність та дасть можливість бути конкурентоспроможними та збільшувати свій прибуток.

Метою дипломної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів підвищення ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове госпо-

дарство» й формування напрямів удосконалення організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності підприємства.

Для досягнення поставленої мети у процесі дослідження підприємства передбачається вирішення наступних **завдань**:

- розглянути значення та наукові підходи щодо визначення сутності ефективності господарської діяльності підприємства;
- визначити роль організаційно-економічного механізму у забезпеченні та підвищенні ефективності діяльності підприємства;
- провести аналіз і оцінку методологічного забезпечення ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»;
- узагальнити методологічні підходи формування організаційно-економічного механізму підвищення ефективності діяльності підприємства;
- проаналізувати умови функціонування організаційно-економічного механізму та ефективного розвитку ДП «Борзнянське лісове господарство»;
- дослідити ефективність та результативність фінансово-господарської діяльності підприємства;
- провести діагностику рентабельності компанії та визначити проблеми функціонування організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»;
- сформувати організаційно-економічний механізм для забезпечення ефективності та результативності діяльності підприємства;
- розробити пропозиції для удосконалення організаційно-економічного механізму на ДП «Борзнянське лісове господарство»;
- оцінити та спрогнозувати наслідки впровадження запропонованих заходів.

Об'єктом дослідження є процеси забезпечення ефективного функціонування організаційно-економічного механізму фінансово-господарської діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».

Предметом дослідження є сукупність напрямів підвищення та забезпечення ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства на основі удосконалення функціонування його організаційно-економічного механізму.

Методи дослідження. В процесі дослідження застосовувалися такі методичні прийоми, як: аналіз і синтез (для виявлення основних напрямків розвитку підприємства); статистичний метод (для аналізу динаміки фінансово-економічних показників); розрахунково-аналітичні прийоми (при проведенні розрахунків та побудови таблиць, графіків); порівняльний (для співставлення показників); моделювання (для розробки загальної моделі аналізу); прийом узагальнення і реалізації результатів (при формуванні висновків і пропозицій) та інші методичні прийоми; методи теорії пізнання.

Інформаційна база дослідження - матеріалами навчальних посібників та підручників, наукових статей, інтернет-джерел, дані бухгалтерської звітності досліджуваного підприємства та внутрішньою корпоративною інформацією.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що на підставі дослідження теоретичних і практичних аспектів підвищення ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство» й формування напрямів удосконалення організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності діяльності підприємства будуть розроблені та запропоновані рекомендації з їх удосконалення, спрямовані на підвищення ефективності діяльності підприємств.

Практичне значення отриманих результатів. Полягає у спрямованості на вирішення актуальних проблем організаційно-економічного механізму забезпечення ефективності господарської діяльності. Висновки, пропозиції та впровадження методичних розробок і рекомендацій у практичну діяльність підприємства дозволить забезпечити управління своєчасною та достовірною інформацією, необхідною для прийняття ефективних управлінських рішень.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

1.1. Аудит (внутрішній та зовнішній) в умовах відкритої економіки

Сучасний стан економіки на території України характеризується не тільки поступовою інтеграцією до європейського та світового ринків, прагненням до зростання кількості інвесторів, а й стабільною значною часткою тіньової економіки, яка у 2020 році становила 31% від загального обсягу ВВП, що на 1 в. п. менше за показник січня-березня 2019 року. Як наслідок, довіра до інформації щодо результатів діяльності суб'єктів господарювання невисока.

Всупереч зазначеній специфіці національної економіки підприємства, які оцінюються як інвестиційно привабливі об'єкти для інвесторів, для забезпечення свого розвитку та прибутковості діяльності прагнуть надавати потенційним інвесторам максимально обґрунтовану, об'єктивну та неупереджену інформацію щодо реального фінансово-майнового стану, їх фінансової стабільності, перспектив розвитку тощо.

Зростання динаміки економічних процесів та конкуренції на ринку обумовлюють необхідність власників підприємств мати максимально дієві та оперативні інструменти ефективного управління. Ними можуть бути аналіз та аудит, чим зумовлена актуальність даного наукового дослідження.

Оскільки, для інвесторів інформація про фінансовий стан підприємства є важливою, а особливо коли компанія показує збитковий результат діяльності, то користувачі звітності починають шукати джерела отримання інформації щодо господарюючого суб'єкту, яким би вони могли довіряти. Надійними джерелами виступають аналіз та аудит (внутрішній і зовнішній).

Аналіз та аудит виступають імперативними інструментами інформаційного забезпечення ефективного управління підприємствами, без яких

будь-які результати діяльності не є підтвердженими. В умовах відкритої економіки суб'єкти господарювання прагнуть вийти на нові ринки, здійснити публічне розміщення акцій, котуватися в лістингах престижних бірж тощо. Для того, щоб досягти проголошених цілей, необхідно надати користувачам інформацію щодо підтвердження результатів їх діяльності. На цьому етапі ключове завдання аудиту полягає в підвищенні рівня впевненості власників в обґрунтованості та правильності прийняття управлінського рішення, захисті інтересів капіталу. Індикатором довіри до такої системи захисту виступає довіра користувачів інформації до підтвердженої фінансової звітності.

Підприємствам необхідно зважати на той факт, що найбільша довіра користувачів інформації припадає саме незалежним (зовнішнім) аудиторам, які для непрофесійних користувачів інформації є експертами з усіх економічних питань. Тому, згідно з чинним Законом України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», відбулось суттєве збільшення переліку суб'єктів господарювання, які підлягають обов'язковому аудиту [1]. Це свідчить про зростання запитів користувачів інформації на отримання та професійну оцінку результатів аналізу та аудиту ефективності суб'єктів господарювання.

На сьогодні, діяльність підприємств характеризується високим рівнем конкуренції. Для його підвищення важливими параметрами є не лише ціна, якість і асортимент, а й не фінансові показники - «бренд», «довіра покупців», «імідж компанії» тощо. Тому, для проведення комплексного аналізу щодо ефективності діяльності підприємств необхідне поєднання фінансовий і нефінансових показників в єдину інтегровану систему. Проте на сьогодні не розроблено дієвого практичного інструментарію для реалізації зазначеної концепції.

Вище зазначене дає підстави стверджувати, що економічний аналіз ефективності діяльності підприємства, а також аудит, який ґрунтується на такому аналізі, не відповідає повною мірою сучасним потребам управління та

запитам користувачів аналітичної інформації. А отже, виникає потреба у вдосконаленні в теоретичних, методологічних і практичних аспектах, що обумовлює актуальність теми дослідження.

Враховавши основні тенденції у сфері аудиту, конфлікти інтересів, недоліки, зростання вимог до якості аудиту, відповідно до чого виникає потреба в синергії внутрішнього та зовнішнього аудиту, необхідно зважити на те, що останніми роками спостерігається загальна тенденція до поступового зменшення кількості суб'єктів аудиторської діяльності, що свідчить про відтік суб'єктів господарювання з професії внаслідок дії низки факторів, серед яких можна визначити кризові явища в суспільстві, посилення вимог щодо регуляторів аудиторської професії, зміни в податковому законодавстві тощо.

Тренди сучасного аудиту, спрямовані на зменшення його недоліків та підсилення переваг. Саме так проявляється соціально-економічний потенціал взаємодії внутрішнього та зовнішнього аудиту, що являє собою сукупність наявних і до моменту взаємодії невиявлених або прихованих аудиторських можливостей і економічних/соціальних ресурсів, що з урахуванням їх оцінки користувачами результуючої аудиторської інформації сприяють отриманню ефекту взаємодії.

Абсолютно інформаційно прозорим можна вважати суб'єкт господарювання, для якого характерними є всі зазначені види транспарентності. Так, вивчення різних аспектів підготовки, подання фінансової звітності та вимог до її якості з позиції аудиту дало змогу виявити основні якісні характеристики, які мають бути притаманні транспарентній фінансовій інформації.

Економіка з відкритим доступом висовує до інформації низку вимог, серед яких найбільш значущими можна вважати якість, вчасність та зрозумілість як професійним, так і непрофесійним користувачам інформації, серед яких можуть бути акціонери.

Користувачі інформації, для прийняття рішень, прагнуть оперувати фінансовою звітністю та аудиторськими висновками (звітами) про результати

функціонування підприємства та оцінкою, представленою фахівцем. Аудит сприяє зміцненню репутації та підвищенню рівня довіри до підприємства, оскільки це означає, що його транспарентність затверджена неупередженою професійною структурою. Високий рівень транспарентності інформації дає можливість отримати чітке розуміння реального фінансового стану суб'єкта господарювання.

1.2 Місце аудиту в системі ефективного управління підприємства лісового господарства

Одним з найдієвіших інструментів, який дає можливість підвищення ефективності бізнесу виступає аудит, а отже є найбільшою перевагою для підприємства.

Раніше аудит розглядався як частина системи контролю підприємства і керівництво не завжди розуміло, навіщо його проводити, якщо існує служба внутрішнього контролю, контрольно-ревізійна служба або наглядова рада. Більшість не розумів, які задачі можна ставити до аудиту та які функції він виконує. Сьогодні аудит є актуальним, багато власників компаній бажають проводити його щорічно, не завжди усвідомлюючи його потенціал, адже до нього ставляться більш масштабні завдання, підвищуються вимоги і росте навантаження на аудиторів. Саме так, аудит став одним з найефективніших інструментів, який дає можливість підвищення ефективності бізнесу [49].

Аудит - це фактична перевірка даних бухгалтерського обліку і показників фінансової звітності для висловлення незалежної думки аудитора про її вірогідність та відповідність вимогам законів України, положень (стандартів) бухгалтерського обліку або інших правил згідно із вимогами користувачів.

Інтерес до аудиту зріс завдяки низці чинників, а саме:

1. це один з небагатьох доступних і недооцінених ресурсів, правильне використання якого може підвищити ефективність підприємства;

2. якщо на підприємстві існує хороше корпоративне управління і при цьому однією з його невід'ємних складових є аудит – це підвищує інвестиційну привабливість підприємства, що стає позитивним сигналом для інвесторів і кредиторів.

3. бажання власників підприємств упорядкувати структуру і організаційне забезпечення бізнес процесів, що може привести до істотної економії коштів. Також, наявність аудиту є актуальною для власників, які відходять від ведення справ і передають свої повноваження наступникам;

4. крім того, якщо найбільшою перспективою підприємства в найближчий час є вихід на міжнародні ринки капіталу або внесення цінних паперів в котирувальні списки бірж, то обов'язковим є створення служб внутрішнього аудиту.

Внутрішній аудит - це незалежна діяльність з перевірки та оцінки роботи суб'єкта господарювання в його інтересах. Оскільки, внутрішній аудит є невід'ємною частиною загальної системи управління, то об'єкти перевірки будуть залежать від мети і завдань, поставлених перед аудитом керівництвом підприємства, яке перевіряється. В основному об'єктами виступають функції системи контролю й обробки інформації [33].

Завданням внутрішнього аудиту є допомога працівникам покращити ефективність роботи підприємства, тому внутрішні аудитори є залежними і підпорядковуються керівництву. Їх завданням є перевірка бухгалтерської інформації на достовірність, а також подання керівництву результатів аналізу, оцінки, рекомендацій, порад щодо об'єктів за результатами перевірки.

Здебільшого, потреба створення внутрішнього аудиту виникає на великих підприємствах з багатьма видами діяльності, складною структурою і великою кількістю територіально віддалених філій, дочірніх і підпорядкованих підприємств. В цьому напрямі, робота аудиторів полягає в уніфікації і стандартизації облікових процесів для правильного формування внутрішньої і зведеної чи консолідованої зовнішньої звітності. Основною проблемою таких

підприємств є те, що працівники відокремлених структурних підрозділів, не завжди дотримуються єдиної методики щодо ведення бухгалтерського і управлінського обліку, через що одні й ті ж операції можуть відображатись по різному. Це може стати причиною недостовірності консолідованої звітності, що у свою чергу, не дає можливості реально оцінити фінансове становище підприємства і правильно визначити напрями його подальшого розвитку. Внутрішні аудитори можуть існувати і працювати як у державному, так і у приватному секторах.

Визначення, за міжнародним Інститутом внутрішніх аудиторів: «Внутрішній аудит це діяльність з подання незалежних і об'єктивних гарантій і консультацій, спрямованих на вдосконалення діяльності організації».

Послуги за подання гарантій – це об'єктивна оцінка аудитором наявних доказів з метою висловлювання незалежної аудиторської думки або формування висновків відносно об'єкта перевірки. Характер, обсяг і зміст завдання за поданням гарантій визначаються внутрішнім аудитором. Участь беруть три сторони: власник процесу, внутрішній аудитор та користувачі [30].

Послуги з консультування - спрямовані на надання порад і рекомендацій та виконуються у відповідь на спеціальний запит клієнта. Характер, обсяг і зміст завдання по консультуванню є предметом угоди з клієнтом. Участь беруть дві сторони: внутрішній аудитор і клієнт. В ході виникнення послуг з консультування внутрішній аудитор повинен дотримуватися об'єктивності і не втручатися в операційну діяльність [30].

Керівник внутрішнього аудиту зобов'язаний розробляти і підтримувати програму гарантій і підвищення якості. Це робиться для забезпечення оцінки відповідності діяльності внутрішнього аудиту Стандартам і оцінки дотримання внутрішнім аудитором Кодексу етики. Програма дозволяє оцінювати ефективність і економічність внутрішнього аудиту і виявляє можливості для поліпшень та повинна охоплювати усі види діяльності внутрішнього аудиту.

Програма гарантій і підвищення якості повинна включати:

1. внутрішні оцінки - включають безперервний моніторинг діяльності внутрішнього аудиту та періодичні перевірки;
2. зовнішні оцінки - проводяться як мінімум раз на п'ять років кваліфікованим і незалежним одним або групою експертів, що не є співробітниками організації. Керівник внутрішнього аудиту зобов'язаний обговорити з власниками: необхідність проведення частіших зовнішніх оцінок; кваліфікацію і незалежність зовнішнього експерта або групи експертів, включаючи будь-який можливий конфлікт інтересів.

1.3. Оцінка чинного законодавства та наукових розробок з питань аудиту ефективності підприємства лісового господарства

Нинішні умови розвитку ринкових відносин в Україні та інтеграція у світову економіку вимагають удосконалення та оптимізації систем аудиту. Так, основним регулятором організації аудиту є Закон «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», згідно з яким створено інститут незалежного фінансового контролю, який є невід'ємним складником ринкової економіки країни, а його положення діють на всій території та стосуються всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та видів діяльності [1]. В законі наведено структуру, яка включає: загальні положення, порядок сертифікації аудиторської діяльності і реєстр аудиторських фірм, інформація щодо Аудиторської палати і Спілки аудиторів України, порядок проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг, відповідальність аудиторів і аудиторських фірм, прикінцеві положення.

Питання щодо нормативно-законодавчого регулювання аудиторської діяльності на сьогоднішній день досліджувались і висвітлювались в працях українських науковців, а саме: В.П. Бондар, О. Редько, Б.В. Мельничук, А.О. Саюн, О.П. Петрик, С.Ф. Голов, Г.М. Давидов, Р. Р. Кулик та інші [23;24;34].

Оскільки аудит є ефективно діючою, постійно оновлюючою системою, то це вимагає підвищення професійної компетентності аудиторів відпо-

відно до оновлених умов. Організація аудиторської діяльності, спирається на використання законодавчої бази і нормативних документів, які поділяються на три рівні: законодавчі акти; міжнародні стандарти аудиту та нормативно-інструктивні документи міністерств і відомств України; внутрішні нормативно-інструктивні документи.

Рішенням від 18.04.2003 р. №122 «Про порядок вживання в Україні Міжнародних стандартів аудиту» Аудиторська палата України ухвалила перехід аудиторської діяльності на Міжнародні стандарти [2]. Вони є обов'язковими для виконання аудиторськими фірмами і суб'єктами господарювання.

Стандарти аудиту – це основні принципи, які регламентують порядок здійснення аудиту, що допомагає аудиторам належним чином виконувати свої обов'язки. Вони необхідні для надання підтримки аудиторської діяльності на належному рівні, примушують аудитора безперервно підвищувати особистий науковий і фаховий рівень.

Поступовий перехід України до системи світових господарських відносин посилив потребу виходу і аудиту на міжнародний рівень, чому сприяє впровадження МСА. Але гармонізація стандартів аудиту не завжди може бути можливою, оскільки є розбіжності в законодавстві різних країн. Тому, більш виправданим буде застосування часткових положень МСА.

Залежно від забезпечення інформаційних потреб користувачів фінансової звітності, в основі регулювання аудиторської діяльності лежать базові підходи:

1. нормативно-орієнтований – існує ти використовується в тих країнах, де користувачами аудиторських висновків є насамперед представники органів державної влади;
2. громадсько-орієнтований - пов'язаний з розширеним колом користувачів фінансової звітності, а саме акціонерів, інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених осіб.

Система регулювання аудиторської діяльності складається з:

1. законодавчої – входить Закон України «Про аудиторську діяльність», Міжнародні стандарти аудиту, Кодекс етики професійних бухгалтерів, господарське законодавство;
2. професійної – включає сертифікацію, реєстрацію, контроль якості роботи, контроль дотримання законодавства та стандартів.

В нашій державі регулювання аудиторської діяльності відбувається у відповідності з англо-американським підходом. На думку багатьох дослідників це значить, що країна установлює тільки вимогу виконання аудиту, а методику його проведення визначають професійні організації.

Ієрархія державного регулювання інституту аудиту поділяється на рівні і виглядає так:

1. найвищий – Конституція України, Господарський та Цивільний кодекси України;
2. вищий - Закони України «Про аудиторську діяльність» та інші.
3. середній – Міжнародні та внутрішньо-фірмові стандарти аудиту, акти аудиторської палати України (нормативні, локальні, тлумачення);
4. спеціальний - Інші нормативно-правові акти міністерств і відомств, П(С)БО, Методичні вказівки, рекомендації та інструкції тощо.

Так, передбачений механізм регулювання аудиторської діяльності призначений для визначення норм та процедур, потрібних для набуття статусу аудитора.

Але поряд з цим, на сьогодні, відсутні достатні законодавчі засади і практика судового розгляду позовів щодо аудиторських фірм, відсутні методи оцінки розмірів втрат користувачів від неякісно проведеного аудиту, суди не завжди вирішують справи і запроваджують їх у життя, а також страхові фірми не спроможні і не готові до масового страхування аудиторської відповідальності.

Висновки до розділу 1

Об'єктивно, необхідність проведення внутрішнього аудиту виникає в основному в компаніях з кількома видами діяльності, із складною структурою і територіально віддаленими філіями, дочірніми і підпорядкованими підприємствами. Це пов'язано з ускладненням механізму управління ефективністю підприємствами.

Так, поступово внутрішній аудит став в один з найбільш дієвих інструментів, який сприяє виявленню рішень для підвищення ефективності бізнесу, а також системи управління підприємством. Тому на великих підприємствах для його проведення створюється служба внутрішнього аудиту. На невеликих за розмірами підприємствах функції внутрішнього аудиту може виконати окремий фахівець, тобто внутрішній аудитор.

Можна виділити переваги внутрішнього аудиту, які полягають у його ефективності для підприємства:

1. незначні витрати на його здійснення у порівнянні із зовнішнім;
2. можливість використання послуг внутрішнього аудиту в будь-який момент;
3. глибокі знання фахівцями стану справ на підприємстві, стилю роботи і управління, політики та культури;
4. залучення для проведення аудиту висококваліфікованих спеціалістів підрозділів підприємства;
5. гарантії постійного дотримання вимог законодавства, стимулювання впровадження прогресивних нововведень тощо.

Аналіз державного регулювання аудиту показав його постійне удосконалення нормативно-правових актів, що в свою чергу підвищує рівень теоретичних, організаційних, методологічних та методичних аспектів аудиту та аудиторської діяльності.

РОЗДІЛ 2

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»

Базою для аналізу ефективності діяльності підприємства лісового господарства стало ДП «Борзнянське лісове господарство», яке здійснює свою діяльність відповідно до Статуту та у відповідності з чинним законодавства України.

Підприємство засноване на державній власності і створене на підставі наказу Міністерства лісового господарства України від 31 жовтня 1991 року №133 «Про організаційну структуру управління лісовим господарством України», входить до складу Чернігівського обласного управління лісового та мисливського господарства і підпорядковане Державному агентству лісових ресурсів України.

Досліджуване підприємство зареєстровано за адресом: 16400, м. Борзна, Чернігівська обл., вулиця Пантелеймона Куліша, будинок 115. Статутний капітал утворюється Органом управління майном та становить 2 559 719,05 гривень.

Підприємство в межах своєї статутної діяльності та відповідно до діючого законодавства забезпечує виконання заходів: лісовідновлення; охорона та захист лісів; лісокористування; раціональне ведення, захист та відтворення тваринного світу на своїй території; розвиток господарських зв'язків у зовнішньо-економічних відносинах та на внутрішньому ринку; організація виробництва; охорона праці; впровадження у виробництво досягнень науково-технічного прогресу; дотримання вимог законодавства в своїй господарській діяльності та по питанням соціальної та правової захищеності робітників.

Основними напрямками діяльності підприємства є:

1. відтворення, підвищення продуктивності та родючості ґрунтів та лісових насаджень, охорони лісів від вирубок і хвороб;
2. запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських насаджень;
3. ведення первинного обліку лісів та дотримання встановленого режиму використання земель та інші.

Організація бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється на основі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Згідно закону відповідальність за організацію бухгалтерського обліку на підприємстві та забезпечення здійснення всіх господарських операцій та їх фіксування у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності несе керівник підприємства.

Підприємством самостійно визначено облікову політику, яка закріплена в Наказі про облікову політику. Також розроблена система та форма внутрішньогосподарського обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначені права працівників на підписання бухгалтерських документів.

Підприємством обрана автоматизована форма ведення обліку, яка являє собою систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації з додержанням єдиних засад, встановлених відповідно до Закону. Тому, підприємство використовує програму «1С:Бухгалтерія 8 для України» для бухгалтерського та податкового обліку, а також підготовки регламентованої звітності. До її складу включений план рахунків бухгалтерського обліку. Аналітичний, валютний та кількісний облік відповідають вимогам законодавства щодо бухгалтерського обліку й відображення фінансових операцій у робочих документах та програмах підприємства.

Сьогодні державне підприємство має площу 18,6 тисяч гектарів та охоплює територію, ще кілька районів – Талалаївський, Коропський, Бах-

мацький і частково Ічнянський та Сосницький. На його території розташовано 6 лісництв: Берестовецьке, Батуринське, Бахмацьке, Борзнянське, Талалаївське та Коропське.

Держлісгосп підтримує тісні зв'язки з Новгород-сіверською науковою лісо-дослідною станцією і притримується рекомендацій щодо лісовідновлення та лісозбереження прилежних до нього територій.

Оскільки територія вважається заболоченою, то її засаджують вільхою, тому що порода є водолюбивою. Також, окрім звичайних порід деревини висаджують і декоративні, наприклад у розсаднику Берестовецького лісництва налічується близько 40 порід різних форм і забарвлень. А Базарщина після відновлення дендрарію стала гарним місцем для відпочинку.

Майже вся деревина держлісгоспу переробляється на місцевому деревообробному заводі. Його продукція користується попитом не тільки на ринку України, а й за кордоном.

Підприємство веде бухгалтерський та податковий облік, а також складає фінансову та статистичну звітність згідно з чинним законодавством України.

Основним плановим документом підприємства є фінансовий план, відповідно до якого отримуються доходи і здійснюються видатки і визначається обсяг і спрямування коштів для виконання своїх функцій. Узагальнюючим показником фінансових результатів господарської діяльності є прибуток.

Підприємство створює цільові фонди, призначені для покриття витрат, пов'язаних зі своєю діяльністю: амортизаційний, розвитку виробництва, споживання, резервний та інші.

Важливим показником діяльності будь-якого підприємства є фінансовий результат, що відображається у фінансово-економічних показниках, які характеризують фінансовий стан суб'єкта господарювання. Дані про фінансові результати ДП «Борзнянське лісове господарство» за 2016-2020 роки наведені у поданій нижче табл.2.1 (розкрито у додатках А, Б, В, Г, Д).

Таблиця 2.1

Динаміка фінансових результатів ДП «Борзнянське лісове господарство» за 2016-2020 роки

Стаття	За звітний період, тис. грн					Відхилення 2020-2016 роки	
	2016	2017	2018	2019	2020	Абсол., тис. грн.	Відн., %
Чистий дохід від реалізації продукції	32421	36344	50742	48073	49943	17522	54,05%
Собівартість реалізації	(24648)	(28918)	(39352)	(37924)	(41010)	(16362)	66,38%
Валовий прибуток/збиток	7773	7426	11390	10149	8933	1160	14,92%
Інші операційні доходи	2013	3056	3003	2443	678	(1335)	(66,32%)
Адміністративні витрати	(4286)	(4593)	(6569)	(5522)	(5573)	(1287)	30,03%
Витрати на збут	(2719)	(1536)	(2326)	(3185)	(2396)	323	(11,88%)
Інші операційні витрати	(1982)	(3418)	(3532)	(2925)	(998)	984	(49,64%)
Фінансовий результат від операційної діяльності	799	935	1966	960	644	(155)	(19,39%)
Інші доходи/витрати	61	25	26	9	(43)	18	29,51%
Фінансові результати до оподаткування	860	960	1908	969	601	(259)	(30,12%)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	(155)	(183)	(366)	(176)	(112)	43	(27,74%)
Чистий фінансовий результат	705	777	1542	793	489	(216)	(30,64%)

*Джерело: складено автором

Проаналізувавши табл.2.1, можна побачити що порівнявши 2020 рік з 2016, чистий дохід від реалізації збільшився на 54%, при цьому знизивши інші операційні доходи, також вдалось збільшивши собівартість реалізації на 66%. Проте було зменшено інші операційні витрати на 47%, що вплинуло на чистий фінансовий результат, у нашому випадку прибуток у порівнянні до 2016 року зменшився на 31%. Це свідчить, що підприємство хоч і розвивається, але йому притаманні фактори при яких операційні витрати постійно збільшуються, а чистий фінансовий результат ні, необхідно розробити належну стратегію контролю витрат у наступному розділі.

Тепер проаналізуємо рентабельність ДП «Борзнянське лісове господарство» у табл.2.2. Для отримання показника рентабельності слід чистий прибуток поділити на суму необоротних і оборотних активів і помножити на 100.

Чиста рентабельність розраховується як співвідношення чистого прибутку до виручки від реалізації помноженого на 100. Значення вказує на суму виручки компанії, яка залишається після вирахування всіх витрат за поточний період [50, с.410].

Операційна рентабельність показує частку операційного прибутку в обсязі продажів, розраховується за формулою: Операційний прибуток / Чиста виручка *100 [50, с.410].

Таблиця 2.2

**Динаміка рентабельності ДП «Борзнянське лісове господарство»
за 2016-2020рр.**

Показник	За звітний період, тис. грн					Відхилення 2020-2016 роки	
	2016	2017	2018	2019	2020	Абсол., тис. грн	Відн., %
Рентабельність загальна	12,3	9,7	18,05	7,5	4,2	(8,11)	(65,95%)
Чиста рентабельність	2,2	2,14	3,04	1,65	1,0	(1,2)	(54,97%)
Операційна рентабельність	2,5	2,6	3,9	2,0	1,3	(1,17)	(47,68%)

*Джерело: складено автором

Проаналізувавши табл.2.2, можна говорити про те, що загальна рентабельність підприємства зменшилась у 2020 році порівняно з 2016 на 65,95% у відносному відхиленні, в абсолютних показниках на 8,11 тис. грн. У той же час підприємство у 2018 році отримало максимальний показник ефективності функціонування.

Чиста рентабельність у порівнянні 2020 до 2016 року також зменшилась, це пов'язано із скороченням отриманого чистого доходу, при середньостатистичній виручці, із збільшенням витрат підприємства, у відносному показнику на 54,97%, у абсолютному – 1,2 тис. грн.

Операційна рентабельність починаючи із 2018 року стрімко почала знижуватись, абсолютне відхилення 2020 до 2016 року становило 1,17 тис. грн, відносно (47,68%) відповідно.

Тепер відобразимо зміни чистого прибутку суб'єкта господарювання ДП «Борзнянське лісове господарство» за роками у абсолютних показниках, адже високий приріст свідчить про динаміку зростання продажів, відобразимо на рис.2.1.

Рис.2.1. Динаміка чистого прибутку ДП «Борзнянське лісове господарство»

Розглянувши діаграму зазначимо, що чистий прибуток підприємства був найбільшим у 2018 році та становив 1542 тис. грн і до 2020 року він знизився до 489 тис. грн, що свідчить про зниження обсягів реалізації продукції лісового господарства та збільшення витрат.

Результати аналізу показників фінансового стану ДП «Борзнянське лісове господарство» за 2016-2020 роки було проаналізовано згідно встановлених норм і відображено у табл.2.3 (розкрито у додатках А, Б, В, Г, Д).

Таблиця 2.3

Динаміка показників фінансового стану ДП «Борзнянське лісове господарство за 2016-2020 роки

Назва показника	Норма	Значення					Відхилення 2020-2016 роки	
		2016	2017	2018	2019	2020	Абсол.	Відн., %
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможності)	>0 0,25-0,5	0,23	0,13	0,14	0,29	0,01	(0,22)	(95,24%)
Коефіцієнт загальної ліквідності (покриття)	>1 1,0-2,0	1,3	1,0	0,9	0,9	1,0	(0,3)	(22,7%)
Коефіцієнт фінансової стійкості	> 0,5	0,7	0,51	0,5	0,44	0,41	(0,28)	(40,6%)
Коефіцієнт рентабельності активів	>0	0,12	0,1	0,2	0,1	0,04	(0,08)	(66%)

*Джерело: складено автором

Проаналізувавши табл.2.3 можна побачити, можливість підприємства виконувати свої поточні зобов'язання за рахунок активів та грошових коштів і розраховується як частка суми поточних фінансових інвестицій та грошових коштів і їх еквівалентів до суми поточних зобов'язань і забезпечень [44].

Одержані значення по даному коефіцієнту свідчать, що підприємство в разі необхідності не може миттєво погасити усю свою короткострокову заборгованість.

Коефіцієнт загальної ліквідності показує, яким чином поточні зобов'язання можуть бути покриті поточними активами та розраховується як частка оборотних активів до поточних зобов'язань і забезпечень [37, с.270]. Розрахований коефіцієнт показав, що на кожну гривню своїх короткострокових зобов'язань підприємство має 1 гривню поточних активів станом на 2020 рік. Тому, в разі необхідності розраховатися одночасно з усіма короткостроковими боргами, не можна буде погасити їх за рахунок оборотних засобів.

Коефіцієнт автономії (фінансової стійкості) характеризує незалежність фінансового стану від позикових коштів, показує частку власних засобів у

загальній сумі джерел і розраховується як частка власного капіталу до суми всіх активів підприємства [44,с.20].

Коефіцієнт фінансової стійкості - показує здатність підприємства залишатися платоспроможним в довгостроковій перспективі, як бачимо сума активів за 5 років була зменшена з 0,7 до 0,41 на кінець 2020 року.

Підсумовуючи, зазначимо, що у даному підрозділі було охарактеризовано основні види діяльності лісового господарства ДП «Борзнянське лісове господарство». У результаті проведених розрахунків було визначено динаміку чистого прибутку, проведено економічний аналіз фінансової звітності, а також розраховано економічні коефіцієнти, що відображають позицію суб'єкта господарювання на ринку.

2.2. Оцінка системи бухгалтерського обліку як інформаційної бази аудиту ефективності діяльності підприємства лісового господарства

Оскільки для діяльності будь-якого підприємства, одним з найважливіших елементів є підвищення його рівня рентабельності, збереження та збагачення його активів, зазвичай необхідний налагоджений механізм управління, найважливішим елементом якого є повсякденний внутрішній контроль. Саме тому, система внутрішнього контролю має бути економічно вигідною, а саме, витрати підприємства мають бути вищими за витрати на її функціонування. Якщо така система буде функціонувати ефективно, то це скоротить витрати на проведення внутрішнього аудиту.

Також, система внутрішнього контролю має визначати правила та процедури, які виконуватимуться для забезпечення стабільного і ефективного функціонування підприємства, дотримання облікової політики, збереження та раціонального використання активів, запобігання та викриття фальсифікацій, помилок, точності та повноти бухгалтерських записів, своєчасної підготовки надійної фінансової інформації.

При формуванні ефективної системи внутрішнього контролю обов'язком керівництва підприємства повинно бути забезпечення:

1. надійною інформацією, потрібною для успішного керівництва господарською діяльністю підприємства;
2. збереження активів, документів та цінних паперів;
3. ефективності господарської діяльності - виключення шляхом контрольних процедур дублювання, невиробничих витрат, нерационального використання ресурсів; оптимізація податкових платежів, зміцнення розрахункової дисципліни;
4. відповідності обліковим принципам - це обов'язкове виконання працівниками встановлених інструкцій, правил і вимог нормативних документів;
5. надійної системи бухгалтерського обліку.

Система внутрішнього контролю включає три основні елементи:

1. середовище контролю - включає заходи і записи, які характеризують ставлення керівництва до діючої системи внутрішнього контролю і її значення для діяльності підприємства. До факторів середовища контролю належать: діяльність та організаційна структура підприємства; політика та методи керівництва; методи розподілу функцій управління і відповідальності; методи контролю; кадрова політика і порядок розподілу обов'язків.

2. систему бухгалтерського обліку – записи і заходи, шляхом яких в регістрах бухгалтерського обліку оформлюються господарські операції. Завдяки їй збирається, аналізується, підраховується, класифікується, записується, підсумовується і надається інформація про операції та інші заходи.

3. незалежні процедури перевірки - виконуються для визначення санкціонованості, правильного оформлення і відображення операцій в облікових регістрах та швидкої перевірки на виявлення помилок в процесі ведення справ і реєстрації даних по них. Такі процедури дають впевненість що мета контролю за забезпеченням повноти, точності, законності, захисту активів і файлів даних буде досягнута.

При здійсненні аудиторської перевірки досліджується ті методики і процедури бухгалтерського обліку, які відносяться до тверджень бухгалтерської звітності. Розуміння систем бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю разом з оцінкою властивого ризику і ризику невідповідності функціонування разом із іншими обставинами дають аудитору можливість знайти суттєві перекручення у фінансових звітах, визначити фактори впливу на ризик наявності суттєвих помилок, запланувати необхідні аудиторські процедури.

Внутрішній контроль за функціонуванням системи обліку повинен забезпечувати:

1. проведення операції, здійснених за розпорядження керівництва;
2. відображення операцій на відповідних рахунках і у відповідний час;
3. доступ до облікових записів по активах після дозволу керівництва;
4. можливість порівняння активів відображених в обліку, з активами у наявності, через певні інтервали часу.

Однак, через деякі обмеження системи обліку і внутрішнього контролю інколи виконані процедури не можуть дати керівництву докази виконання поставлених задач. Це може виникати через такі обмеження:

1. витрати на внутрішній контроль перевищують корисний ефект від його функціонування;
2. процедури контролю не спрямовані на неординарні операції;
3. припущення помилки працівником служби з причин необачності або неухважності, неправильного судження і розуміння законодавства;
4. уникнення заходів, виконаних шляхом змови членів керівництва з працівниками і третіми особами;
5. нехтування принципами внутрішнього контролю особами, відповідальними за його забезпечення;
6. несвоєчасне врахування певних обставин в наслідок чого проведено неадекватні процедури внутрішнього контролю.

Оцінка аудитором системи внутрішнього контролю оцінюється на основі певних елементів:

1. наявність компетентного персоналу, з чітко визначеними правами та обов'язками;
2. наявність розподілу посадових обов'язків між працівниками, які формують інформацію про ведення справ;
3. дотримання необхідних процедур при здійсненні господарських операцій працівниками підприємства має бути неупередженим;
4. наявність фізичного контролю за активами та документацією;
5. своєчасне складання первинних документів;
6. організація системи внутрішнього аудиту на підприємстві.

При вивченні системи внутрішнього контролю проводиться оцінювання впливу одержаних результатів на подальшу перевірку достовірності фінансової звітності підприємства.

Цей процес складається з трьох основних етапів:

1 етап – знайомство, при якому складається загальне уявлення про стан підприємство, бухгалтерський облік, структуру служби внутрішнього аудиту та її рівень професійності. Аудитором складається перелік основних завдань і порядок проведення заходів для збереження майна, перевірки надійності бухгалтерського обліку і достовірності звітності. Якщо, в разі вивчення зроблено висновок про ненадійність системи внутрішнього контролю та її низький рівень, виникає потреба в більш детальній аудиторській перевірці.

2 етап - початкова оцінка, яка проводиться на основі власного досвіду аудитора із застосуванням методик та прийомів. Для цього слід вивчити облікову та документацію за весь звітний період. За результатами оцінка може бути: висока, середня, низька.

3 етапі - підтвердження достовірності оцінки. В ході перевірки проводяться процедури підтвердження надійності, при яких застосовуються різні методи та прийоми при проведенні тестів на відповідність та процедур пере-

вірки на суттєвість. Тести на відповідність здійснюються для отримання доказів ефективності та функціонування протягом всього періоду структури систем обліку і внутрішнього контролю і показує чи вчасно попереджаються, виявляються і вчасно виправляються помилки.

Усі, вище наведені етапи фіксуються в робочих документах аудитора. Якщо ризик невідповідності оцінюється як незначний, то аудитор додатково пояснює в документах обґрунтування своїх висновків.

Проведені заходи оформлюються аудитором у вигляді письмових звітів, анкет, контрольних переліків і блок-схем. Форма і обсяг документації залежать від розміру і структури підприємства, видів діяльності, порядку ведення бухгалтерського обліку і структури систем внутрішнього контролю. Загалом, чим складніші системи обліку і внутрішнього контролю та більший обсяг аудиторських процедур, тим більший обсяг документації.

З метою визначення ефективності діяльності підприємства, як правило, вдаються до опитування, що дозволяє у досить короткий термін оцінити загальний стан обліку операцій, найбільш вразливі місця в системі обліку розрахунків і визначити подальший напрямок перевірки [42, с.200].

Тест аудитора для перевірки стану системи внутрішнього контролю ефективності діяльності підприємства лісового господарства зобразимо в табл. 2.1 за бальною шкалою на кожну відповідь від 0 до 2. Всього було представлено 19 запитань серед яких можна було набрати 38 балів.

Таблиця 2.1

Тест системи внутрішнього контролю доходів, витрат та фінансових результатів діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			Балова шкала
		Так	Ні	Інформація відсутня	
<i>1. Контроль за визнанням доходів та витрат</i>					
1.1	Чи ведеться окремо облік різних видів доходів на підприємстві?	+			2

Продовження Таблиці 2.1

1.2	Чи ведеться окремо облік різних видів витрат на підприємстві?	+		2
1.3	Чи є відповідальні особи за повноту і своєчасність відвантаження товарів (робіт, послуг)?	+		2
1.4	Чи є особи, які розробляють і затверджують цінову політику?	+		2
1.5	Чи є особи, які дають дозвіл на реалізацію продукції (робіт, послуг)?	+		2
1.6	Чи узгоджується з головним бухгалтером реалізація продукції (робіт, послуг) боржникам?	+		2
1.7	Чи є особа приймає рішення про реалізацію продукції (робіт, послуг) пов'язаним особам?	+		2
1.8	Чи звіряються рахунки-фактури із затвердженими замовленнями на продаж і документами на відвантаження продукції (товарів)?	+		2
1.9	Чи звіряються дані аналітичного обліку з формуванням доходів або витрат?	+		2
1.10	Чи ведеться аналітичний облік реалізації продукції (робіт послуг) і визначення доходів за бартерними угодами?	+		2
1.11	Чи відповідає визнання доходів П(с)БО№ 15, а визнання витрат П(с)БО№ 16? • чи проінформовано покупця про суттєві ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію; • підприємство не здійснює подальше управління та контроль за реалізованою продукцією; • сума доходу (виручки) може бути достовірно визначена; • чи є впевненість, що в результаті операції відбудеться зростання економічних вигод підприємства; • витрати, пов'язані з цією операцією, можуть бути достовірно визначені?	+		2
1.12	Чи ведуться книги реєстрації замовлень на продаж готової продукції (товарів)?	+		2
1.13	Наявність затверджених преїскурантів.	+		2
1.14	Чи є особа, яка затверджує прайси (преїскуранти)?	+		2
1.15	Чи були виявлені випадки реалізації продукції (товарів) без документів на відвантаження?		+	1
1.16	Чи відвантажувалася продукція (товари) пов'язаним особам?		+	1
1.17	Чи відвантажувалася продукція (товари) за бартерним контрактом?		+	1
1.18	Чи здійснюються перевірки визнання доходів та витрат згідно з П(с)БОМ№ 15, 16?	+		2
1.19	Чи перевірялися критерії визнання доходів та витрат згідно з їх класифікацією?	+		2

* Джерело: складено автором

У нашому опитуванні система внутрішнього контролю (СВК) оцінена в 35 балів. При відсотковому розрахунку, який має такий вигляд: $(35/38)*100\%$, ми отримали 92%, що свідчить про високу надійність.

Шкала надійності має такий вигляд:

- 1) 81-100% – дуже висока надійність СВК;
- 2) 61-80% – висока надійність СВК;
- 3) 41-60% – середня надійність СВК;
- 4) 21-40% - низька надійність СВК;
- 5) 0-20% - дуже низька надійність СВК.

Згідно результату проведеного опитного листа аудиту, зазначимо, що досліджуване підприємство ДП «Борзнянське лісове господарство» отримало 92%, що є дуже високим показником надійності СВК. Це свідчить про те, що керівництво приділяє значну увагу на контроль за ефективністю діяльності підприємства. Також високий показник надійності СВК свідчить про прозорість бухгалтерії і наявність необхідної інформації для проведення контролю і аудиту в потрібний час.

Так, оцінка ефективності системи внутрішнього контролю полягає в оцінці сильних і слабких сторін контролю підприємства. Вона є ефективною, якщо: попереджує про виникнення недостовірної інформації; виявляє недостовірність інформації в момент її виникнення.

2.3. Організаційно-інформаційна модель аудиту ефективності діяльності лісового господарства

Нестабільність вітчизняної економіки, а також розвиток ринкових відносин вимагають від суб'єктів господарювання постійного підтримання конкурентоспроможності. Високе значення цього показника можливе за умов виявлення резервів підвищення ефективності діяльності підприємств. Саме цей факт зумовлює необхідність проведення аудиту ефективності діяльності під-

приємства. Однак, на сьогодні єдине визначення сутності аудиту ефективності діяльності підприємств відсутнє.

Аудит фінансово-господарської діяльності або аудит ефективності роботи підприємства проводиться для визначення фінансового становища та виконання постійної роботи, спрямованої на його поліпшення. Такий аудит вимагає діагностики суб'єкта, дослідження найближчих до виконання цілей та розроблення шляхів їх досягнення з урахуванням резервів виробництва.

Саме тому, одним з важливих пунктів для удосконалення організації та методики аудиту є використання у процесі аудиторської перевірки інформаційних технологій та моделювання аудиторського процесу. Вище зазначені процедури є важливими для зовнішнього і внутрішнього аудиту. Звідси виникає потреба у створенні рекомендацій для удосконалення методики аудиту в умовах автоматизованої обробки інформації, в розробці нових моделей проведення аудиту ефективності роботи підприємства.

Державне підприємство «Борзнянське лісове господарство» у процесі своєї діяльності використовує сучасні ПК на робочих місцях працівників із необхідним програмним забезпеченням (Microsoft Office, Інтернет Укртелеком, електронна пошта Google, Outlook та ін.)

Підприємством обрана автоматизована форма ведення. Тому, використовується програма «1С:Бухгалтерія 8 для України» до складу якої включений план рахунків бухгалтерського обліку, а також програмне забезпечення «М.Е.Дос».

Таким чином, на ДП «Борзнянське лісове господарство» запроваджені сучасні та надійні інформаційні зв'язки у вигляді програмного забезпечення, яке дозволяє працівникам контролювати діяльність підприємства, співпрацювати з контрагентами та звітувати перед контролюючими органами.

Так, для аудиторської перевірки підприємства, яке використовує різні програми для реєстрації, обліку і подання фінансової звітності, аудитори у своїй роботі мають використовувати автоматизовані системи обліку, оскільки

засоби обробки господарських операцій і ведення обліку істотно впливають на організаційну структуру, процедури і методи проведення аудиту.

У практиці існують такі підходи до використання обчислювальної техніки аудитором:

- 1-й підхід - перевірка даних програмними засобами, які функціонують на підприємстві, здійснення рівнобіжного прорахунку та створення імітаційної бази облікових даних;

- 2-й підхід - перевірка даних спеціальними аудиторськими програмними засобами, розробленими персоналом підприємства. До таких програмних забезпечень входять додаткові програмні модулі, для контролю за необхідними параметри облікового процесу;

- 3-й підхід - перевірка даних спеціальними аудиторськими програмами, підготовленими аудиторською фірмою. Вона проводиться із застосуванням програмної перевірки всіх можливих параметрів облікового процесу.

В даний час, в Україні стан справ з впровадженням сучасних технологій в аудит у порівнянні з іншими країнами значно гірший. Для інтенсивності розповсюдження систем автоматизації аудиту, потрібне вирішення таких проблем, як відсутність необхідних:

1. методів й інструментальних засобів, які б забезпечували інформаційну та програмну сумісність аудиторських і бухгалтерських систем;
2. стандартів, які б регламентували процес аудиторської перевірки автоматизованим способом.

Основні комп'ютерні програми, адаптовані до вітчизняного аудиту, враховуючи специфіку розвитку, принципи тощо, розроблені у країнах СНД. Програми містять вбудовані алгоритми розрахунків, планування та формування, вибір виявлених порушень і автоматичної побудови результатів аудиту за його розділами та аудиторського висновку, проте можуть відрізнитись функціональністю: переліком базових функцій, засобів їх розширення та додатковими властивостями.

Комп'ютерні програми, які використовують аудитори, в основному розроблені у країнах СНД, вони досить вдало адаптовані до вітчизняного аудиту, а також містять вбудовані алгоритми для розрахунків, планування, формування, виявлення порушень і автоматичної побудови результатів аудиту за розділами та аудиторського висновку.

За допомогою таких програм проводиться аудиторська перевірка й аналіз на основі конкретних критеріїв з метою визначення якості, повноти і правильності записів. Програмне забезпечення дозволяє проводити тестування, виконувати перерахунки і зіставляти отримані результати з нормативними, що дає можливість провести аналіз за визначеними критеріями й одержати правильне управлінське рішення.

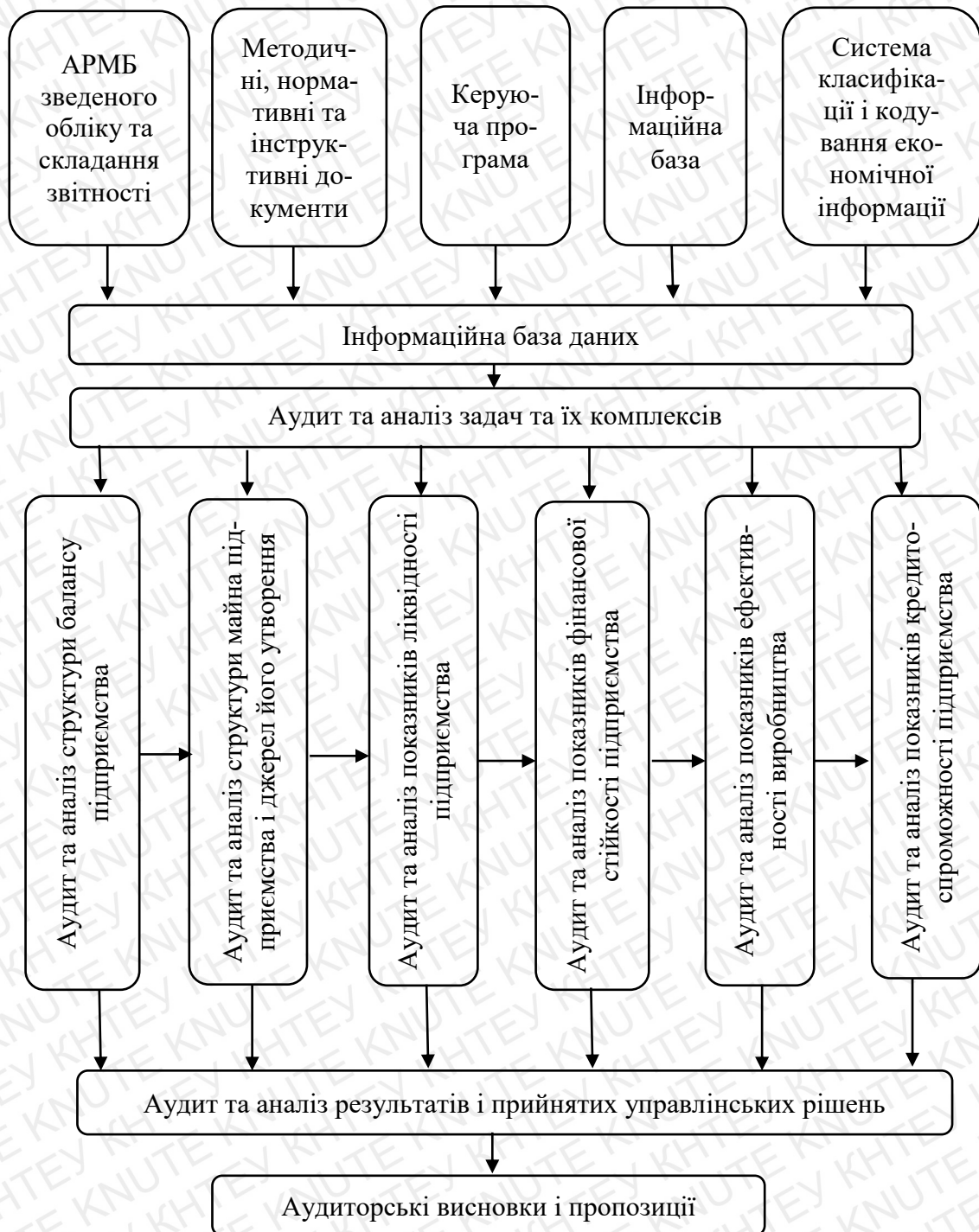
Основними умовами забезпечення ефективності аудиту в середовищі електронного оброблення даних (ЕОД) є:

1. високий рівень компетентності та професійності аудиторів;
2. відповідальність аудитора за належне проведення перевірки в умовах електронного оброблення даних;
3. планування, організація і виконання аудиторських процедур за допомогою комп'ютерів;
4. належне вивчення автоматизованої системи обліку та внутрішнього контролю підприємства;
5. отримання достатніх і надійних доказів у комп'ютерному середовищі.

Використання комп'ютерних програм в аудиті вимагає розроблення спеціальних методик для визначення фінансового стану підприємства, на якому проводиться аудит. Порядок і послідовність його проведення визначається під час складання інформаційної моделі.

Інформаційна модель аудиту – це спосіб формалізації аудиту та сукупність пов'язаних між собою блоків інформації, які включають об'єкти, суб'єкти, джерела забезпечення та методи обробки інформації та процедури узагальнення результатів аудиту. Інформаційна модель автоматизованого ау-

диту являє собою сукупність інформації, яка характеризує інформаційні взаємозв'язки завдань і процедур аудиторської перевірки з використанням сучасних комп'ютерних технологій. Модель проведення автоматизованого аудиту ефективності діяльності підприємства зображена на рис.1.

Рис.1 Організаційно-інформаційна модель аудиту ефективності діяльності підприємства (складено автором)

Однією з важливих складових у ході аудиту є системна організація процесу оброблення і зберігання даних, одним із шляхів вирішення якої є визначення оптимальної послідовності рішення аудиторських задач. Саме таку функцію у програмному забезпеченні виконує керуюча програма, що забезпечує реалізацію поетапного процесу проведення аудиторської перевірки. Для успішної роботи керуюча програма повинна мати такі дані:

1. перелік усіх аудиторських задач;
2. інформацію про взаємозалежність задач обліку, контролю та аудиту;
3. сукупність факторів для вирішення кожної аудиторської задачі;
4. інформацію про послідовність вирішення задач;
5. повідомлення про завершення виконання кожної аудиторської задачі.

Інформаційна база даних аудитора формується на підставі:

1. автоматизованих робочих місць бухгалтера (АРМБ) зведеного обліку і складання звітності;
2. методичних, нормативних та інструктивних документів;
3. інформаційної бази – позамашиної інформаційної бази та машинної (інформаційні файли (масиви), бази даних (БД));
4. системи класифікації і кодування економічної інформації, за допомогою інформаційної мови обліку для спілкування аудитора з інформаційною базою даних у запитальному режимі.

Важливу роль під час планування аудиторської перевірки відіграє рівень автоматизації облікових задач, тому аудит та аналіз на підприємстві може проводитися комплексно з їх урахуванням. У ході оцінювання складності автоматизованого оброблення бухгалтерських даних необхідно враховувати ступінь інтеграції інформаційних систем і ступінь спільного використання різними системами тієї самої облікової бази даних. Саме тому, інформаційна моделювання є одним з основних методів наукового дослідження, який дозволяє дослідити процес організації та проведення автоматизованого аудиту на підприємстві. На основі такої організаційно-інформаційної моделі

зкладається порядок проведення аудиту, параметри перевірки та прийняття управлінських рішень щодо передбачуваних помилок або порушень, визначаються напрями фінансової стратегії і шляхи підвищення ефективності господарювання підприємства.

Висновки до розділу 2

Загалом зазначимо, що досліджуване підприємство ДП «Борзнянське лісове господарство» є рентабельним. Згідно проведеного аналізу протягом останніх п'яти років воно хоч і розвивалось, але під впливом різних факторів при яких операційні витрати збільшуються, а чистий фінансовий результат ні, необхідно розробити належну стратегію контролю витрат у наступному розділі.

Так, порівнявши 2020 рік з 2016, можна побачити що чистий дохід від реалізації збільшився на 54%, при цьому знизивши інші операційні доходи, також вдалось збільшивши собівартість реалізації на 66%. Проте було зменшено інші операційні витрати на 47%, що прямим чином вплинуло на чистий фінансовий результат, у нашому випадку прибуток у порівнянні до 2016 року зменшився на 31%.

Було проведено опитування на прикладі листа аудиту, в якому визначено 19 питань і визначено, що досліджуване підприємство отримало дуже високу оцінку надійності системи внутрішнього контролю, яка склала 92%.

Так, можна побачити, що керівництво приділяє значну увагу на контроль за ефективністю діяльності підприємства. Також високий показник надійності СВК свідчить про прозорість і наявність необхідної інформації для проведення контролю і аудиту.

РОЗДІЛ 3

СТАН ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА МЕТОДИКИ АУДИТУ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

3.1. Стан та напрями удосконалення організації аудиту ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»

Ефективність діяльності підприємства є найважливішою складовою його функціонування і найбільше впливає на його функціонування. Тому перевірка стану та напрямів організації аудиту, а також дослідження операцій з обліку фінансових результатів є важливим напрямом аудиту.

Розглянемо розподіл обов'язків на різних етапах контролю за ефективністю діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».

На початковій стадії контроль за якістю аудиту ефективності діяльності забезпечується його плануванням, яке полягає у розробці загальної стратегії і детального підходу до очікуваного характеру, часу і обсягу аудиту. На стадії планування обов'язковим є розробка документів:

1. загального плану аудиторської перевірки – організаційний документ, який включає основні етапи аудиту в логічній послідовності.
2. програми аудиторської перевірки.

Розробка документів тягне за собою визначення сутності, об'єктів, мети та завдання аудиторської перевірки, а також джерела надання інформації для здійснення визначених процедур.

Загальний план – це організаційний документ, який включає основні етапи аудиту в логічній послідовності.

Його складають на весь термін аудиторської перевірки та поділяють на три етапи:

1. дії перед прийняттям замовлення;

2. планування;
3. розробка програми перевірки;
4. проведення перевірки;
5. складання звіту про перевірку.

Всі повтавлені завдання відповідно до мети контролю на досліджуваному підприємстві ДП «Борзнянське лісове господарство» формують в межах окремого структурного підрозділу. Для належного і ефективного процесу вибірки даних для контролю за ефективністю діяльності, завчасно визначають об'єкти, що підлягають перевірці і складають програму проведення контролю на досліджуваному підприємстві, яка відображена у таблиці 3.1.

Таблиця 3.1

Програма проведення контролю ефективності діяльності на підприємстві ДП «Борзнянське лісове господарство»

Об'єкт контролю	Виконавці контролю і їх прямі обов'язки	Джерело контролю
1.Співвідношення сальдо на початок і кінець звітних періодів згідно обліковим даним; 2.Правильність кореспонденції рахунків.	Аудитор перевіряє: - звітність за попередній та звітні періоди; - правильність її оформлення; - правильність визначення фінансових результатів; - правильність оформлення операцій за відповідними рахунками витрат, доходів та фінансових результатів бухгалтерського обліку	Наказ про облікову політику підприємства; Баланс, Звіт про фінансові результати, первинні документи
1. Вчасність і повноту оформлення звітності; 2. Достовірність і відповідність складених первинних облікових документів, що підтверджують витрати і доходи.	Аудитор перевіряє: - строки формування і подання звітності підприємства; -правильність оформлення фінансової звітності та первинних документів; - наявність обов'язкових реквізитів; - відсутність виправлень і підчисток	Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про власний капітал, Звіт про рух грошових коштів, Примітки до річної фінансової звітності, відомості аналітичного обліку, накладні, банківські виписки
1. Операції щодо обліку доходів та витрат від зміни вартості продукції лісового господарства	Аудитор перевіряє: - суть операцій; - правильність обліку на відповідних рахунках; - законність проведення операцій;	Договори, відомості аналітичного обліку, акти, банківські виписки, інші документи, які можуть підтвердити вартість товару

*Джерело: складено автором

Важливою складовою програми перевірки є визначення виконавців, які виконуватимуть проведення контролю. При цьому враховують і те, що його технологія охоплює не лише економічні аспекти підприємства. Тому, в планах програми перевірки зазначають виконавців і оформлюють перелік їх функціональних обов'язків згідно специфіки об'єкту контролю [33, с.185].

Зазначимо, що при проведенні контролю ефективності діяльності використовують різноманітні дані і показники, вибірку контрольної інформації на підготовчому етапі формують на ДП «Борзнянське лісове господарство» у вигляді табл.3.2.

Таблиця 3.2

Перелік джерел інформації, необхідної для проведення контролю ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»

№ з/п	Назва джерела інформації для здійснення контролю	Показник	Кому буде подано результат і на якому носії (номер форми)
1	Первинні документи (виписки банків, договори, акти виконаних робіт, ТТН та інші документи)	Сума фактичних витрат та доходів, визнаних підприємством	Головному бухгалтеру
2	Видатковий та прибутковий касові ордери	Сума надходжень та витрат отриманих чи здійснених підприємством	Головному бухгалтеру
3	Відомість аналітичного обліку розрахунків за видами доходів та витрат	Аналітичний облік доходів та витрат за відповідними рахунками	Головному бухгалтеру
4	Баланс (Звіт про фінансові результати)	Доходи підприємства (коди рядків 2000, 2120, 2240,	Керівнику (форма № 1)
		Витрати підприємства (коди рядків 2050, 2130, 2150, 2180, 2250, 2300)	
		Фінансовий результат (код рядка 2350)	

*Джерело складено автором

Тепер розглянемо організацію контролю ефективності діяльності на основному етапі, який буде включати в себе такий комплекс робіт з організації контролю: вибір технічно-методичних способів контролю, побудова на-

лежних таблиць, графіків, діаграм, створення методичних і технічних прийомів, систематизація результатів обробки і визначення причин відхилень [26]. Контрольна інформація даного етапу повинна характеризувати різноманітні відхилення від створених параметрів і виявляти їх взаємозв'язки. Для цього зазначають економічні дані, операції господарської діяльності, що допомагають знайти причину або певні порушення [52, с.18].

Розглянемо план проведення контролю ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство» у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

**План проведення контролю ефективності діяльності на
ДП «Борзнянське лісове господарство»**

№ з/п	Розділ (об'єкт) перевірки	Зміст перевірки	Метод виконання	Термін виконання	Виконав
1		Перевірка фінансового планування, організації роботи фінансової служби, стан внутрішнього фінансового контролю	Документальна, візуальна,	15 годин	Аудитор
2	Перевірка доходів діяльності підприємства	Перевірка: <ul style="list-style-type: none"> • відповідності визнання доходів умовам П(С)БО 15 «Дохід» • визначення суми оборотів та залишків за синтетичними рахунками • дотримання калькуляційних цін • повноти касових надходжень та безготівкових розрахунків • відповідності документів на відвантаження продукції • ціноутворення, відвантаження продукції пов'язаним особам • випадків відсутності документів • правильності бухгалтерського обліку • відповідності та повноти періоду відображення доходів за звітний період • узагальнення інформації з аудиту доходів 	Фактична документальна перевірка, порівняння, запити, зіставлення даних податкових накладних	72 години	Інвентаризаційна комісія, аудитор

Продовження таблиці 3.3

№ з/п	Розділ (об'єкт) перевірки	Зміст перевірки	Метод виконання	Термін виконання	Виконав
3	Перевірка витрат діяльності підприємства	<p>Перевірка:</p> <ul style="list-style-type: none"> • відповідності визнання витрат умовам П(С)БО 16 «Витрати» • правильності групування витрат • правильності обліку витрат майбутніх періодів і своєчасне їх списання • відповідності та повноти періоду відображення витрат за звітний період • показника «нормальна потужність» • проведення арифметичного контролю показників собівартості за даними зведеного обліку • узагальнення інформації з аудиту витрат 	Фактична документальна перевірка, порівняння, запити, зіставлення даних податкових накладних	72 години	Інвентаризаційна комісія, аудитор
4	Перевірка фінансових документів результатів діяльності підприємства	<p>Перевірка:</p> <ul style="list-style-type: none"> • тотожності показників Балансу та Звіту про фінансові результати • правильності визначення та відображення прибутку або збитку за звітний період • правильності визначення валового прибутку (збитку) • перевірка відповідності інших операційних доходів (витрат) • правильності визначення розміру податку на прибуток • резервів збільшення прибутку та підвищення рентабельності • аналіз результатів аудиту доходів та витрат з метою визначення ефективності діяльності клієнта • узагальнення матеріалів аудиту, складання звітів • доведення керівнику результатів аудиту 	Фактична документальна перевірка, порівняння, запити, зіставлення даних податкових накладних	80 годин	Інвентаризаційна комісія, аудитор

*Джерело: складено автором

Організація контролю ефективності діяльності на заключному етапі включає в себе комплекс робіт, що складається з:

1. загального оцінювання результатів фінансової діяльності державного підприємства «Борзнянське лісове господарство»;
2. розроблення висновків і пропозицій;
3. розроблення заходів відносно усунення недоліків і різноманітних порушень на підприємстві;
4. оформлення і подання результатів перевірки на підприємстві;
5. надання рекомендацій, щодо управління, організації та здійснення контролю ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».

Кінцеві результати аудиту відображають за допомогою таблиць, рисунків, схем, графіків.

Організаційні процеси на підприємстві ДП «Борзнянське лісове господарство», щодо ефективності діяльності також можуть включати в себе:

1. методичні аспекти формування організації бухгалтерського обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства, до якої належать: класифікація доходів та витрат, їх визнання та надання оцінки на дату визнання та дату балансу.
2. формування організаційних процедур здійснення обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства, до яких належать визначення способів їх документування.

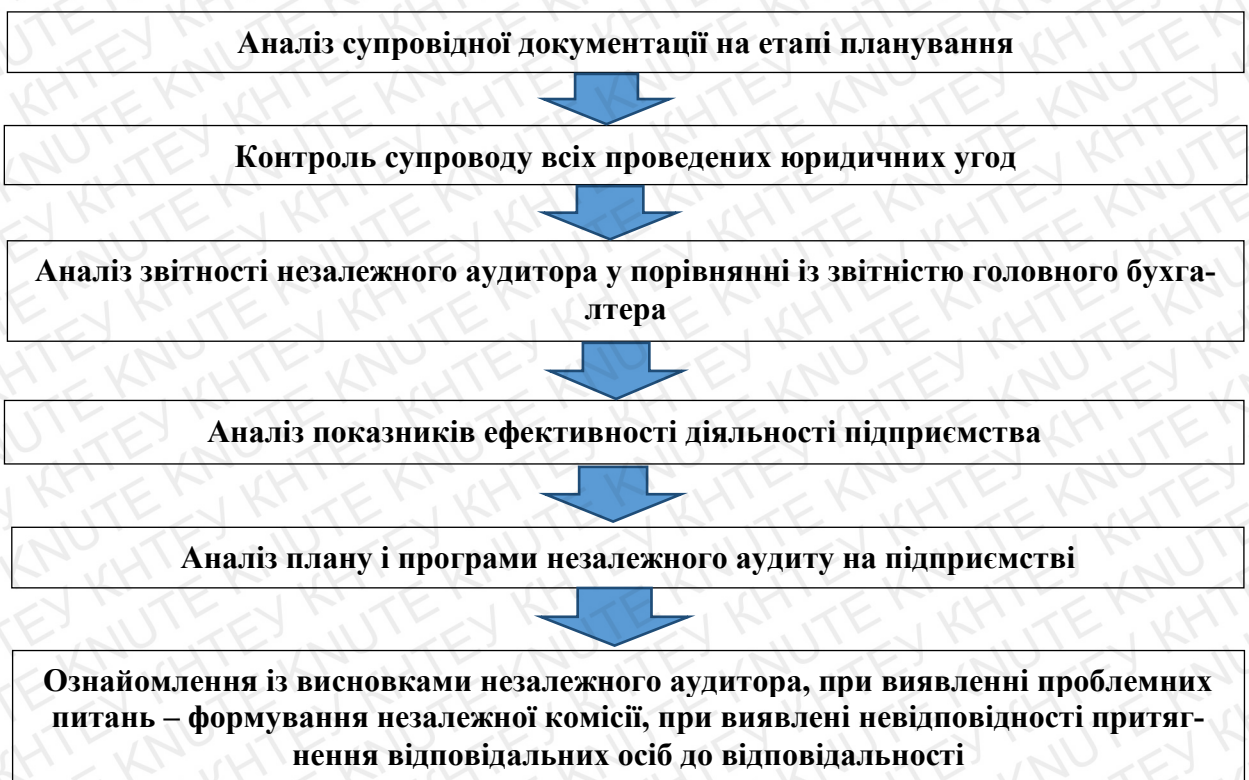
В підсумку, зазначимо, що організаційний контроль є технологічною сукупністю чотирьох етапів – планування, підготовчого, основного і заключного. Розроблення практичних пропозицій у наступному підрозділі відносно організації ефективності діяльності підприємства сприятиме формуванню якості і ефективності управління і організації діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».

3.2. Стан та напрями удосконалення методики аудиту ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»

У даному підрозділі сформуємо алгоритм методики контролю ефективності діяльності підприємства ДП «Борзнянське лісове господарство».

Даний алгоритм допоможе керівному складу досліджуваного лісового господарства проводити належний контроль за ефективністю його діяльності та її підвищення в разі потреби.

Алгоритм методики контролю за ефективністю діяльності буде розпочинатись з планування. В даному випадку, можна вдосконалити розробку документації перед аудитом, тобто доручити головному бухгалтеру створення загального плану і програми аудиторської перевірки, а вже потім залучати незалежного аудитора, який проведе в присутності керівника підприємства аналіз відповідності. Даний алгоритм ми зобразимо на рис. 3.1.

Рис.3.1 Організаційна частина алгоритму методики контролю ефективності ДП «Борзнянське лісове господарство» (складено автором)

Такий спосіб планування дозволить сформувати бачення керівника, щодо роботи персоналу. Якщо між запланованою програмою і планом, незалежним аудитором будуть виявлені відхилення, це буде свідчити про вразливі місця ДП «Борзнянське лісове господарство», після чого можна сформувати незалежну комісію з вирішення даних проблемних відхилень. Організаційну частину даного алгоритму повинен взяти під власний контроль керівник підприємства.

Зазначимо, що для проведення внутрішнього контролю ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство» не може здійснюватися одноосібно, сформуємо поділ обов'язків при проведенні перевірки у табл.3.4.

Таблиця 3.4

Розподіл обов'язків на ДП «Борзнянське лісове господарство»

Обов'язок	Керівник	Головний бухгалтер	Помічник бухгалтера	Незалежний аудитор	Незалежна експертна комісія
1. Узгодження планового проведення контролю за ефективністю діяльності, аналіз фінансової звітності за певний період.	+				
2. Формування звітності підприємства, аналіз доходів, витрат та фінансових результатів підприємства.		+			
3. Подання на затвердження плану і програми проведення внутрішнього контролю ефективності діяльності підприємства.			+		
4. Проведення аудиту і перевірки ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство».				+	
5. Проведення розслідувань у разі відхилень певних показників згідно результатів проведеного контролю ефективності діяльності підприємства.					+

* Джерело: складено автором

Облік ефективності діяльності досліджуваного лісового господарства починається з моменту підписання договору, де вказують сутність і умови

угоди, певні обов'язки сторін, щодо належного виконання умов домовленостей і відповідальності сторін. Договір вважається укладеним при умові його підписання учасниками і завірений підписом нотаріуса.

На державному підприємстві «Борзнянське лісове господарство» існує певна схема обробки первинних документів і обліку доходів, витрат та фінансових результатів діяльності. Власне з цього починається організація, а потім уже і визначення доходів, витрат та фінансових результатів. Вже потім, приймаються рішення і проводиться подальше управління і здійснюється контроль незалежними аудиторами.

Схему обробки первинних документів і обліку доходів та витрат зобразимо на рис.3.2.

Рис.3.2 Схема первинного обліку доходів, витрат на ДП «Борзнянське лісове господарство»(складено автором)

При створенні методики і алгоритму забезпечення внутрішнього контролю на ДП «Борзнянське лісове господарство» формують розрахункову частину. На підприємстві існують 2 види грошових розрахунків: готівкові та безготівкові.

Отже, запропонований методичний алгоритм, допоможе створити належний рівень ефективності діяльності на підприємстві.

Тепер проаналізуємо динаміку загальної рентабельності досліджуваного підприємства, яку наведено на рис.3.3, згідно проведених розрахунків у табл.2.2 у другому розділі.

Рис.3.3 Динаміка загальної рентабельності підприємства ДП «Борзнянське лісове господарство» (складено автором на основі табл.2.2)

Як бачимо, загальна рентабельність у підприємства зменшилась у 2020 році порівняно з 2016 на 65,95% у відносному відхиленні, в абсолютних показниках на 8,11 тис. грн. У той же час підприємство у 2018 році отримало максимальну ефективність функціонування. Це свідчить про неналежний контроль за ліквідністю активів підприємства.

Також проаналізуємо динаміку коефіцієнта абсолютної ліквідності досліджуваного підприємства, яку наведено на рис.3.4, згідно проведених розрахунків у табл.2.3 у другому розділі.

Рис.3.3 Динаміка абсолютної ліквідності підприємства ДП «Борзнянське лісове господарство» (складено автором на основі табл.2.3)

Аналіз коефіцієнта абсолютної ліквідності нам показав, що на кожну гривню своїх короткострокових зобов'язань підприємство має 1 гривню поточних активів станом на 2020 рік. Тому, в разі необхідності розрахуватися одночасно з усіма короткостроковими боргами, не можна буде погасити їх за рахунок оборотних засобів.

Аналіз стану методики аудиту ефективності діяльності на державному підприємстві «Борзнянське лісове господарство» показав, що станом на 2020 рік, показники діяльності підприємства значно знизились. Це свідчить про те, що керівництву необхідно більше приділяти уваги на показники фінансової звітності та звернути увагу на запропоновані шляхи удосконалення методики аудиту ефективності діяльності підприємства.

3.3. Узагальнення та реалізація результатів аудиту ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»

На підставі проведеного дослідження запропонуємо шляхи збільшення ефективності діяльності ДП «Борзнянське лісове господарство»:

1. необхідно суворо дотримуватись планування доходів, витрат на майбутні періоди, що дозволить оперативно реагувати на зниження ефективності діяльності;
2. вести оперативний контроль за групуванням доходів та витрат;
3. керівництву необхідно своєчасно звертати увагу на зменшення доходів, або збільшення витрат, що прямо впливає на ефективність діяльності підприємства;
4. керівництво повинне своєчасно виявляти недопустимі помилки в обліку доходів та витрат, що впливає на результати фінансової діяльності.
5. у процесі функціонування підприємства повинні бути сформовані поточні завдання і стратегії розвитку підприємства;

6. господарська діяльність повинна залежить від правильної організації, котра повинна ґрунтуватися на плановій основі, найновіших методиках, забезпечувати дієвість та ефективність аналітичного процесу;

7. аналітична служба має здійснювати пошук резервів зростання прибутку, що є однією з найважливіших функцій даної служби.

Аналіз фінансового стану ДП «Борзнянське лісове господарство» свідчить про необхідність впровадження належного внутрішньогосподарського контролю ефективності діяльності. Цей крок дасть можливість забезпечити учасників аудиту достовірною і повною інформацією про стан досліджуваного підприємства, у результаті чого можливо буде визначити основні помилки в діяльності підприємства, а також:

1. покращити становище структурних підрозділів, шляхом залучення нових спеціалістів, що будуть здійснювати контроль за структурою доходів, витрат та фінансових результатів діяльності підприємства;

2. необхідно забезпечити належне документальне забезпечення кожної операції, яка впливає на формування результатів фінансової діяльності;

3. необхідно впровадити запропонований методичний алгоритм, за допомогою якого можна буде здійснювати належний внутрішній контроль і проводити якісний аудит на підприємстві;

4. змістити акценти з узагальненого відображення витрат і доходів в місяці, наступному за звітним, на поточне відображення їх за кожним місцем виникнення (бригадою, цехом, складом, лісництвом), в результаті чого значно спрощується процедура отримання інформації для здійснення операційного аналізу.

5. досконало вивчити потреби споживачів у продукції лісового господарства, стосовно її розмірів, порід, якості та розроблення раціональних технологій по їх забезпеченню на базі маркетингових досліджень.

Висновки до розділу 3

У даному розділі було розглянуто організацію контролю ефективності діяльності на державному підприємстві «Борзнянське лісове господарство», було розглянуто етапи проведення внутрішнього аудиту, зазначено обов'язки працівників і незалежних працівників. Також було розглянуто програму проведення внутрішнього контролю ефективності діяльності, проаналізовано її план, було зазначено основні організаційні особливості при проведенні внутрішнього контролю. Було запропоновано методичний алгоритм, який допоможе створити належний рівень контролю ефективності діяльності на ДП «Борзнянське лісове господарство».

Аналіз показав зниження загальної рентабельності підприємства у 2020 році порівняно з 2016 на 65,95% у відносному відхиленні, в абсолютних показниках на 8,11 тис. грн. У той же час підприємство у 2018 році отримало максимальну ефективність функціонування. Це свідчить про неналежний контроль за ліквідністю активів підприємства.

Аналіз коефіцієнта абсолютної ліквідності нам показав, що на кожну гривню своїх короткострокових зобов'язань підприємство має 1 гривню поточних активів станом на 2020 рік. Тому, в разі необхідності розрахуватися одночасно з усіма короткостроковими боргами, не можна буде погасити їх за рахунок оборотних засобів.

Зниження коефіцієнтів свідчить про те, необхідність керівництва звернути увагу на показники фінансової звітності та на запропоновані шляхи удосконалення методики аудиту ефективності діяльності підприємства, дотримання яких дозволить без проблем функціонувати і провадити свою діяльність.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Ефективність діяльності підприємства є одними з основних напрямків функціонування кожного підприємства, саме її постійне забезпечення дозволить підприємству триматися на плаву та становити високу конкуренцію на ринку. У випускній кваліфікаційній роботі було висвітлено проблематику і надано можливості її вирішення, на базі досліджуваного підприємства, а саме:

1. Розгляд теоретичної бази дозволив визначити трактування поняття «ефективності діяльності підприємства» за науковими працями та роботами науковців і встановити, що в процесі взаємодії суб'єктів господарювання виникає фінансовий результат від діяльності, а його стан може бути визначено різноманітними факторами. Для належного функціонування підприємства важко обійтись без постійного контролю ефективності діяльності, передумовою якої виступає надання достовірної, реальної, повної і законної інформації про фінансову звітність суб'єктів.

Зазначено, що на практиці, переважна кількість підприємств України має проблеми ефективної діяльності, а заходи щодо її покращення часто є неефективними. Також в українському підприємництві існує ряд проблем, щодо відставання методики контролю від міжнародного досвіду, порушення класифікації доходів та витрат.

2. Було охарактеризовано теоретичні аспекти контролю ефективності діяльності підприємства. Система контролю являє собою об'єкти, суб'єкти, завдання, функції, методи та процедури. Основним методом контролю ефективності діяльності підприємства було визначено перевірку правильності і документальної обґрунтованості її виникнення. Було зазначено, що відповідальним особам слід контролювати витрати та доходи на кожному етапі обліку.

3. В аналітично-розрахунковій частині, було надано характеристику ДП «Борзнянське лісове господарство». Основними напрямками діяльності якого було визначено:

1. відтворення, підвищення продуктивності та родючості ґрунтів та лісових насаджень, охорони лісів від вирубок і хвороб;
2. запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських насаджень;
3. ведення первинного обліку лісів та дотримання встановленого режиму використання земель та інші.

Було визначено, що досліджуване підприємство є рентабельним, адже згідно проведеного аналізу протягом останніх п'яти років воно розвивалось.

Порівнявши 2020 рік з 2016 роком, можна побачити що чистий дохід від реалізації збільшився на 54%, при цьому знизивши інші операційні доходи, також вдалось збільшити собівартість реалізації на 66%. Проте було зменшено інші операційні витрати на 47%, що прямим чином вплинуло на чистий фінансовий результат, у нашому випадку прибуток у порівнянні до 2016 року зменшився на 31%. Це свідчить про те, що підприємство хоч і розвивається, та все таки йому притаманні фактори при яких операційні витрати збільшуються, а чистий фінансовий результат ні, тому необхідно розробити належну стратегію контролю витрат у наступному розділі.

4. Було виявлено, що чистий фінансовий результат підприємства знижується щорічно, з 2018 року. Це свідчить про зниження реалізації продукції, що призводить зменшення доходу підприємства, що негативно впливає на його розвиток. Важливим аспектом у процесі аналізу ефективності діяльності є контроль за співвідношенням доходів та витрат.

Проведене опитування засвідчило, що досліджуване ДП «Борзнянське лісове господарство» отримало 35 балів, що в перерахунку у відсоткове значення становить 92%, що свідчить про високу надійність.

Проведено розрахунок значень коефіцієнтів, що свідчать про те, що підприємство, в разі необхідності не може миттєво погасити усю свою короткострокову заборгованість. Коефіцієнт загальної ліквідності показує, якою мірою поточні зобов'язання можуть бути покриті поточними активами.

Розраховане значення коефіцієнту абсолютної ліквідності говорить про те, що на кожну гривню своїх короткострокових зобов'язань товариство має 1 гривню поточних активів станом на 2020 рік. Тобто, в разі необхідності, розрахуватися одночасно з усіма короткостроковими боргами, воно не може погасити їх за рахунок своїх оборотних засобів.

Коефіцієнт автономії характеризує незалежність фінансового стану від позикових коштів. Він показує частку власних засобів у загальній сумі джерел. Коефіцієнт фінансової стійкості - індикатор, який говорить про здатність компанії залишатися платоспроможною в довгостроковій перспективі, як бачимо сума активів за 5 років була зменшена з 0,7 до 0,41 на кінець 2020 року.

5. Було розглянуто організацію контролю ефективності діяльності державного підприємства «Борзнянське лісове господарство», етапи проведення внутрішнього аудиту, програму проведення внутрішнього контролю, а також проаналізовано її план, зазначено обов'язки працівників і незалежних працівників, було розглянуто, а також основні організаційні особливості при проведенні внутрішнього контролю. Було запропоновано методичний алгоритм, який допоможе створити належний рівень контролю ефективності діяльності на підприємстві.

6. Аналіз показав необхідність впровадження належного внутрішньогосподарського контролю ефективності діяльності, тому було запропоновано шляхи удосконалення та підвищення ефективності діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторської діяльності: Закон України від 21.12.2017, в редакції від 01.08.2021 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19/ed20171221#Text>.
2. Про порядок вживання в Україні Міжнародних стандартів аудиту: Рішення Аудиторської палати України від 18.04.2003 р. №122 в редакції від 30.06.2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vr16_230-06#Text
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” від 31.03.1999р., №87 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. Режим доступу: www.rada.gov.ua.
4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс” від 31.03.99р., № 87 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. Режим доступу: www.rada.gov.ua.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 “Звіт про фінансові результати” від 31.03.1999р., №87 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. Режим доступу: www.rada.gov.ua.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 “Звіт про рух грошових коштів” від 31.03.1999р., №87 (зі змінами від 10.06.10 р.) [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. Режим доступу: www.rada.gov.ua.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 “Звіт про власний капітал” від 31.03.1999р., №87 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. Режим доступу: www.rada.gov.ua.
8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затв. Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 р. № 559 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1050-01>.

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» від 14.12.1999 №860/4153 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. Режим доступу: www.rada.gov.ua.
10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 19.01.2000 №27/4248 [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. Режим доступу: www.rada.gov.ua.
11. Баліцька В. В. Борги підприємств України: проблеми не розв'язуються / В. В. Баліцька // Актуальні проблеми економіки. — № 2. — 2018. — С. 48-59.
12. Барановська Т.В. Облікова політика підприємств в Україні: теорія і практика: дис. канд. екон. наук : 08.06.04 / Барановська Тетяна Василівна — Житомир. 2009. -224с.
13. Бондаренко П. В. Фінансові важелі суб'єктів господарювання. Наук. вісн. ОНЕУ. № 2 (210), 2019.- с. 6–11.
14. Бутинець Ф.Ф. Аудит. Підручник. / Ф.Ф. Бутинець —[2-ге вид. перероб. та доп.] — Житомир: ГШ Рута. 2012. — 673 с.
15. Бухгалтерський облік: збірник систематизованого законодавства / уклад. Я. Кавторєва. — [11-е вид., переробл. і доп.] — Х.: Фактор, 2017. — 672 с.
16. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник. За ред. проф. Ф.Ф. Бутиця. — [3-є вид., перероб. і доп.] — Житомир: ЖІТІ, 2011. — 672с.
17. Бухгалтерський фінансовий облік: [Підруч. для студ. спец. «Облік і аудит» – 8-ме вид., доп. і перероб.] / За ред.. Ф.Ф.Бутиця. – Житомир: ПП «Рута», 2019. – 912 с.
18. Василенко В.О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: [навчальний посібник] / В.О. Василенко. – К.: ЦУЛ, 2013. – 420с
19. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: [Навч. практ. посіб.] / Н.І.Верхоглядова, В.П.Шило, С.Б.Ільїна та ін.– К.: Центр учбової літератури, 2016. – 536 с.

20. Вороніна Л.А. Поняття бухгалтерських оцінок та їх розвиток / Л.А. Вороніна, Є.В. Москвичова // Міжнародний бухгалтерський облік. – 2016. – №12. – С. 22-26.
21. Гладких Т.В. Фінансовий облік: Навч. посіб. / Т. В. Гладких. — К.: Центр навчальної літератури, 2017. — 480 с.
22. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку: [монографія] / С.Ф. Голов. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 522 с.
23. Голов С.Ф. Міжнародні стандарти фінансової звітності: зміни та поширення / С.Ф. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 8-9. – С. 43-54.
24. Давидов Г.М. Аудит. Навч. посіб. / Г. М. Давидов. — [2-ге вид., перероб. і доп.] — К.: Товариство Знання, 2014. — 363 с.
25. Даньків Й.Я. Алгоритм прийняття управлінських рішень на основі аналізу спеціалізованої фінансової звітності / Й.Я. Даньків, Я.В. Шеверя // Науковий вісник Одеського державного економічного університету. Серія: економічні науки. – Одеса, 2015. – № 4 (82). – С. 81-95.
26. Даньків Й.Я. Вплив облікової політики підприємства та креативності на показники фінансової звітності / Й.Я. Даньків, Я.В. Шеверя // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія “Економіка”. – Спеціальний випуск 29 (частина 1). – Ужгород, 2016. – С. 206-210.
27. Економічний аналіз: [навчальний посібник] / М. А. Болух, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток [за ред. М. Г. Чумаченка]. – 2-ге вид., перероб. і доп. - К.: КНЕУ, 2013. – 556 с.
28. Економіка торговельного підприємства: [підручник для вузів] / [А.А. Мазаракі, Л.О. Лігоненко, Н.М. Ушакова] ; за ред. Н.М. Ушакової. – К.: Хрещатик, 1999. – 800 с.

29. Забродський В.А. Діагностика фінансової стабільності функціонування фінансово-економічних систем / В. А. Забродський, Н. А. Кизим. – Х.: БізнесІнформ, 2010. – 108 с.
30. Карпенко М.Ю. Аудит, методика і організація: Навч. посібник. / М.Ю. Карпенко, О.В. Харламова – Харків: ХНАМГ, 2014. – 294с.
31. Кірейцев Г.Г. Фінансова звітність підприємств та її аналіз / Г.Г. Кірейцев. – К.: ЦУЛ, 2012. – 452 с.
32. Комірна О.В., Мінняйло В.П., Нежива М.О., Негоденко В.С. Детермінанти обліку та контролю розрахунків з персоналом вітчизняних підприємств // Бізнесінформ.–2020.– № 2.– С.314 – 321.
33. Кришко Олег: Настольна книга по внутрішньому аудиту: Ризики та бізнес-процеси//Вид. Альпіна Паблішер. – 2016. – С.185
34. Кулик Р.Р. Оцінювання фінансового стану суб'єктів господарювання: доцільність залучення аудиторських фірм // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". – 2011. – №16. – С. 168-174.
35. Правдюк Н., Коваль Л., Коваль О. Облікова політика підприємств //Вид. Центр навчальної літератури- 2020.- С.427-436.
36. Рабошук А.В. Концептуальна основа бухгалтерського обліку: критика та розвиток: зб. наук. праць / А.В. Рабошук // Економічні науки. Серія "Облік і фінанси". – Луцький національний технічний університет. Випуск 7 (25). – Ч. 3. – Редкол.: відп. ред. д.е.н., професор Герасимчук З.В. – Луцьк. – 2010. – С. 112-116.
37. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства. – К.: Знання, 2007. – 668 с.
38. Савицька О. М., Салабай В. О. Збалансована система показників : вимір ефективності управління діяльністю підприємства/Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку, менеджменту та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 9 березня 2019 р.): у 3ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2019.–Ч.1. С.28–30.

39. Савицька О. М., Салабай В. О. Особливості методології оцінювання ефективності та результативності в управлінні фінансово-господарською діяльністю підприємства // Сучасні підходи до управління підприємством : зб. тез доп. X Всеукр. наук.-практ. конф., 11 квіт. 2019 р. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2019. С. 152. URL : <http://conf.management.fmm.kpi.ua>.
40. Савицька Г.В. Аналіз діяльності підприємства / Г.В. Савицька ; 6-е видавництво. – М. : Інфра-М, 2015. – 607 с.20
41. Сахно Л.А. Аудит фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / Л.А. Сахно, С.А. Йолшин, 2015. Режим доступу: <http://ir.kneu.edu.ua:8080/bitstream/2010/16395/1/99-103.pdf>
42. Слюсаренко В.Є. Аудит: сучасний стан та перспективи розвитку на Україні: монографія. Ужгород: «УжНУ», 2014. 200 с
43. Уманців Г. Внутрішній гудвіл підприємства: економічна природа, проблеми оцінки та обліку [Електронний ресурс] / Г. Уманців. Режим доступу: http://tm-logos.com.ua/stattja_2.html.
44. Усач Б.Ф. Аудит. Навч. посіб. / Б. Ф. Усач. — [4-те вид., перероб. і доп.]. — К.: Знання, 2017. — 231 с.
45. Фінанси підприємств: навчальний посібник / Ситник Н. С., Смолінська С.Д., Ясіновська І.Ф.; за заг. ред. Н. С. Ситник.- Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 402 с
46. Фінансова діяльність підприємства: підручник /Бандурка О.М., Коробов М.Я., Орлов П.І., Петрова К.Я. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 2012. – 384 с.
47. Хендриксен Э.С., Ван Бреда М.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: навч.-метод. посібник; пер. с англ. / Під ред. проф. Я.В. Соколова // Фінанси та статистика, 2015. – 576 с.
48. Хома С.В. Фінансовий облік [Текст] : навч.посіб. / С.В. Хома, В.К. Орлова, М.С.Орлив.- К.: Центр учбової літератури, 2010.-510 с.

49. Хом'як Р.Л. Організація та методика аудиту фінансової звітності суб'єктів господарювання // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – №263. – С. 259-265
50. Цал-Цалко, Ю.С. Фінансова звітність підприємства та її аналіз [Текст] : підручник / В.Г.Швець.- К. : Знання, 2008.
51. Шеверя Я.В. Удосконалення організаційних та методичних засад алгоритму прийняття управлінських рішень користувачами фінансової звітності / Я.В. Шеверя // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка». Випуск 30. – Ужгород, 2010. – №30. – С. 177-184.
52. Юровський Б.: «Припинення зобов'язання» [Текст]: Б. Юровський//Сучасний бухгалтерський облік. - 2018. - №48. - С. 12-20.

Додатки

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство Державне підприємство «Борзнянське лісове господарство»
Територія Чернігівська
Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство
Вид економічної діяльності Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві
Середня кількість працівників, осіб 159
Одиниця виміру: тис. грн без десятичного знака
Адреса, телефон вул. Пантелеймона Куліша, буд. 115, м. Борзна, Борзнянський район, Чернігівська обл., 16400

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ		
2017	01	01
00993455		
7420810100		
140		
02.10		

1. Баланс на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	153	103
Первісна вартість	1001	280	280
Накопичена амортизація	1002	127	177
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13	13
Основні засоби:	1010	3 340	4 176
первісна вартість	1011	9 761	11 731
Знос	1012	6 421	7 555
Усього за розділом I	1095	3 506	4 292
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	1 452	2 395
Виробничі запаси	1101	426	514
Незавершене виробництво	1102	404	1 097
у тому числі готова продукція	1103	622	781
Поточні біологічні активи	1110	-	3
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	167	510
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	127	169
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	24	49
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	49
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26	26
Гроші та їх еквіваленти	1165	397	522
Готівка	1166	2	4
Рахунки в банках	1167	395	518
Витрати майбутніх періодів	1170	11	18
Інші оборотні активи	1190	14	38
Усього за розділом II	1195	2 226	3 737
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	5 732	8 029

Продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 560	2 560
Капітал у дооцінках	1405	311	311
Додатковий капітал	1410	1 231	1 252
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(121)	-
Усього за розділом I	1495	3 981	4 123
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	195	264
розрахунками з бюджетом	1620	284	637
у тому числі з податку на прибуток	1621	33	-
розрахунками зі страхування	1625	41	169
розрахунками з оплати праці	1630	759	579
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	228	300
Поточні забезпечення	1660	196	1 905
Інші поточні зобов'язання	1690	48	52
Усього за розділом III	1695	1 751	3 906
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	5 732	8 029

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2016

Форма № 2-м
Код за ДКУД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	32 421	26 155
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(24 648)	(19 373)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий прибуток/збиток	2090	7 773	6 782
Інші операційні доходи	2120	2 013	3 143
Адміністративні витрати	2130	(4 286)	(3 040)
Витрати на збут	2150	(2 719)	(3 208)
Інші операційні витрати	2180	(1 982)	(3 152)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	799	516
Інші доходи	2240	61	35
Фінансові витрати	2250	-	(2)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	860	549
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(155)	(110)
Чистий фінансовий результат: прибуток/збиток	2350	705	439

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

КОДИ

2018	01	01
00993455		
7420810100		
140		
02.10		

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

Підприємство Державне підприємство «Борзнянське лісове господарство»

Територія Чернігівська

Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство

Вид економічної діяльності Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві

Середня кількість працівників, осіб 157

Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знака

Адреса, телефон вул. Пантелеймона Куліша, буд. 115, м. Борзна, Борзнянський район, Чернігівська обл., 16400

1. Баланс на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	103	81
первісна вартість	1001	280	280
накопичена амортизація	1002	177	199
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13	13
Основні засоби:	1010	4 176	4 797
первісна вартість	1011	11 731	13 287
Знос	1012	7 555	8 490
Усього за розділом I	1095	4 292	4 891
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 395	2 697
Виробничі запаси	1101	514	353
Незаверене виробництво	1102	1 097	1 703
Готова продукція	1103	781	638
Товари	1104	3	3
Поточні біологічні активи	1110	10	10
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	510	139
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	1130	169	138
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	49	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	49	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	26	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	522	583
Готівка	1166	4	3
Рахунки в банках	1167	518	580
Витрати майбутніх періодів	1170	18	15
Інші оборотні активи	1190	38	69
Усього за розділом II	1195	3 737	3 651
Баланс	1300	8 029	8 542

Продовження Додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 560	2 560
Капітал у дооцінках	1405	311	311
Додатковий капітал	1410	1 252	1 421
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	-	-
Неоплачений капітал	1425	-	-
Усього за розділом I	1495	4 123	4 292
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Поточна кредиторська заборгованість за: товари, роботи послуги	1615	264	300
розрахунками з бюджетом	1620	637	1 773
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	39
розрахунками зі страхування	1625	169	216
розрахунками з оплати праці	1630	579	737
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	300	455
Поточні забезпечення	1660	1 905	719
Інші поточні зобов'язання	1690	52	50
Усього за розділом III	1695	3 906	4 250
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	8 029	8 542

2.Звіт про фінансові результати за Рік 2017

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801001

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	36 344	32 421
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(28 918)	(24 648)
Валовий прибуток/збиток	2090	7 426	7 773
Інші операційні доходи	2120	3 056	2 013
Адміністративні витрати	2130	(4 593)	(4 286)
Витрати на збут	2150	(1 536)	(2 719)
Інші операційні витрати	2180	(3 418)	(1 982)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток/збиток	2190	935	799
Інші доходи	2240	25	61
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток/збиток	2290	960	860
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(183)	(155)
Чистий фінансовий результат: прибуток/збиток	2350	777	705

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство Державне підприємство «Борзнянське лісове господарство»
Територія Чернігівська
Організаційно-правова
форма господарювання Державне підприємство
Вид економічної діяльності Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві
Середня кількість працівників, осіб 167
Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знака
Адреса, телефон вул. Пантелеймона Куліша, буд. 115, м. Борзна, Борзнянський район, Чернігівська обл., 16400

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ

2019	01	01
00993455		
7420810100		
140		
68.20		

1. Баланс на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	81	157
первісна вартість	1001	280	356
накопичена амортизація	1002	199	199
Незавершені капітальні інвестиції	1005	13	-
Основні засоби:	1010	4 797	5 311
первісна вартість	1011	13 287	14 267
Знос	1012	8 490	8956
Усього за розділом I	1095	4 891	5 468
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	2 697	3 124
Виробничі запаси	1101	353	597
Незавершене виробництво	1102	1 703	1 542
Готова продукція	1103	638	985
Товари	1104	3	-
Поточні біологічні активи	1110	10	7
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	139	62
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	138	126
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	2
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	19
Гроші та їх еквіваленти	1165	583	1 703
Готівка	1166	3	8
Рахунки в банках	1167	580	1 695
Витрати майбутніх періодів	1170	15	27
Інші оборотні активи	1190	69	46
Усього за розділом II	1195	3 651	5 116
Баланс	1300	8 542	10 584

Продовження Додатку В

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 560	2 560
Капітал у дооцінках	1405	311	311
Додатковий капітал	1410	1 421	1 781
Усього за розділом I	1495	4 292	4 652
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	300	713
розрахунками з бюджетом	1620	1 773	2 822
у тому числі з податку на прибуток	1621	39	112
розрахунками зі страхування	1625	216	228
розрахунками з оплати праці	1630	737	637
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	455	491
Поточні забезпечення	1660	719	975
Інші поточні зобов'язання	1690	50	66
Усього за розділом III	1695	4 250	5 932
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	8 542	10 584

2. Звіт про фінансові результати за Рік 2018

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801001

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	50 742	36 344
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(39 352)	(28 918)
Валовий прибуток	2090	11 390	7 426
Інші операційні доходи	2120	3 003	3 056
Адміністративні витрати	2130	(6 569)	(4 593)
Витрати на збут	2150	(2 326)	(1 536)
Інші операційні витрати	2180	(3 532)	(3 418)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток/збиток	2190	(1 966)	(935)
Інші доходи	2240	26	25
Інші витрати	2270	(84)	(-)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток/збиток	2290	1 908	960
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(366)	(183)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1 542	777

Додаток Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство Державне підприємство «Борзнянське лісове господарство»
Територія Чернігівська
Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство
Вид економічної діяльності Лісівництво та інша діяльність у лісовому господарстві
Середня кількість працівників, осіб 167
Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знака
Адреса, телефон вул. Пантелеймона Куліша, буд. 115, м. Борзна, Борзнянський район, Чернігівська обл., 16400

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ

2020	01	01
00993455		
7420810100		
140		
02.10		

1. Баланс на 31 грудня 2019 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	157	198
первісна вартість	1001	356	400
накопичена амортизація	1002	199	202
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби:	1010	5 311	5 117
первісна вартість	1011	14 267	15 498
Знос	1012	8 956	10 381
Усього за розділом I	1095	5 468	5 315
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3 124	6 639
Виробничі запаси	1101	597	768
Незавершене виробництво	1102	1 542	3 263
у тому числі готова продукція	1103	985	2 608
Поточні біологічні активи	1110	7	3
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	62	763
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	1130	126	103
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	2	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	19	49
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 703	286
Готівка	1166	8	12
Рахунки в банках	1167	1 695	274
Витрати майбутніх періодів	1170	27	32
Інші оборотні активи	1190	46	85
Усього за розділом II	1195	5 116	7 960
Баланс	1300	10 584	13 275

Продовження Додатку Г

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 560	2 560
Капітал у дооцінках	1405	311	311
Додатковий капітал	1410	1 781	1 851
Усього за розділом I	1495	4 652	4 722
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	713	2 486
розрахунками з бюджетом	1620	2 822	3 631
у тому числі з податку на прибуток	1621	112	16
розрахунками зі страхування	1625	228	149
розрахунками з оплати праці	1630	637	504
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	491	733
Поточні забезпечення	1660	975	989
Інші поточні зобов'язання	1690	66	61
Усього за розділом III	1695	5 932	8 553
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	10 584	13 275

2.Звіт про фінансові результати за Рік 2019

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	48 073	50 742
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(37 924)	(39 352)
Валовий прибуток	2090	10 149	11 390
Інші операційні доходи	2120	2 443	3 003
Адміністративні витрати	2130	(5 522)	(6 569)
Витрати на збут	2150	(3 185)	(2 326)
Інші операційні витрати	2180	(2 925)	(3 532)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	960	1 966
Інші доходи	2240	9	26
Інші витрати	2270	-	(84)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	969	1 908
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(176)	(366)
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	793	1 542

Додаток Д

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25
«Спрощена фінансова звітність»
(пункт 5 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство Державне підприємство «Борзнянське лісове господарство»
Територія Чернігівська
Організаційно-правова форма господарювання Державне підприємство
Вид економічної діяльності Лісництво та інша діяльність у лісовому господарстві
Середня кількість працівників, осіб 138
Одиниця виміру: тис. грн без десяткового знака
Адреса, телефон вул. Пантелеймона Куліша, буд. 115, м. Борзна, Борзнянський район, Чернігівська обл., 16400

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за КОПФГ
за КВЕД

КОДИ

2021	01	01
00993455		
7420810100		
140		
02.10		

1. Баланс на 31 грудня 2020 р.

Форма № 1-м

Код за ДКУД

1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	198	209
первісна вартість	1001	400	420
накопичена амортизація	1002	202	211
Основні засоби:	1010	5 117	4 730
первісна вартість	1011	15 498	16 803
Знос	1012	10 381	12 073
Усього за розділом I	1095	5 315	4 939
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6 639	5 644
Виробничі запаси	1101	768	670
Незавершене виробництво	1102	3 263	2 727
Готова продукція	1103	2 608	2247
Поточні біологічні активи	1110	3	3
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	763	523
	1130	103	245
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	13
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	13
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	49	59
Гроші та їх еквіваленти	1165	286	74
Готівка	1166	12	3
Рахунки в банках	1167	274	71
Витрати майбутніх періодів	1170	32	121
Інші оборотні активи	1190	85	56
Усього за розділом II	1195	7 960	6 738
Баланс	1300	13 275	11 677

Продовження Додатку Д

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 560	2 560
Капітал у дооцінках	1405	311	311
Додатковий капітал	1410	1 851	1 949
Усього за розділом I	1495	4 722	4 820
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 486	2 063
розрахунками з бюджетом	1620	3 631	2 411
у тому числі з податку на прибуток	1621	16	-
розрахунками зі страхування	1625	149	166
розрахунками з оплати праці	1630	609	504
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	733	774
Поточні забезпечення	1660	989	772
Інші поточні зобов'язання	1690	61	62
Усього за розділом III	1695	8 553	6 857
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	13 275	11 677

2.Звіт про фінансові результати за Рік 2020

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	49 943	48 073
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	41 010	37 924
Валовий прибуток	2090	8 933	10 149
Інші операційні доходи	2120	678	2 443
Адміністративні витрати	2130	5 573	5 522
Витрати на збут	2150	2 396	3 185
Інші операційні витрати	2180	998	2 925
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	644	960
Фінансові витрати	2250	43	-
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	601	969
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	112	176
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	489	793